



új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
109. (1429.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1344 ▲
1 amerikai dollár	2,8286 ▲
100 magyar forint	1,5520 ▼

Aktuális

3

Bănescu a Downing Streeten

A brit-román stratégiai partnerség kibővítését célzó nyilatkozatot írt alá Traian Bănescu román államfő tegnap Londonban David Cameron brit miniszterelnökkel.

Kultúra

8

Nem kell a magyar pénz?

A kolozsvári önkormányzat fizesse vissza azt a 400 ezer eurót, amivel Magyarország hozzájárult a Mátyás-szobor restaurálásához – javasolja Horea Uioreanu liberális képviselő. László Attila alpolgármester szerint kampányfogásról van szó. Az RMDSZ-es eljárás szerint semmilyen megállapodás nem született a „Iorga-tábla” eltávolításáról.

Média

9

Alkonyat-siker az MTV-gálán

Az *Alkonyat – Napfogyatkozás* a legjobb film díja mellett négy másikat is hazavitt az MTV Movie Awardsról: harmadik éve Robert Pattinson a legjobb színész, Kristen Stewart a legjobb színésznő. A gálaesten Reese Witherspoon MTV-életműdíjat kapott.

Vezércikk

3

Tőkés László privát „nyomora”

A „Ha megdobnak kővel, dob vissza kenyérrel” krisztusi tanítás helyett „A legjobb védekezés a támadás” nem éppen bibliai bölcsességét követő egykori egyházi ember úgy vélhette: ha túlharsogja a demokrácia-központok pénzügyei felől érdeklődő újságírók egyre kellemetlenebbé váló kérdézősködéseit, ha eltereli a figyelmet arról, hogy pártépítés folyik közpénzből, akkor megúszhatja a számonkérést.



Salamon Márton László

Tőkés nem mond igazat

EVZ: magyar közpénzekből finanszírozzák az EMNT demokráciaközpontjait

ÚMSZ

„Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) által működtetett demokrácia-központok nem az egész erdélyi magyar közösségnek szánt közpénzekből működnek, következésképpen elszámolással csak és kizárólag jószándékú támogatóinknak tartozunk” – írta április 6-án keltezett közleményében Tőkés László. Az *Evenimentul zilei* azonban tegnap kiderítette, az EMNT elnöke valótlanosságokat hozott a közvélemény tudomására.

Tényfeltáró anyagában a lap arról írt, hogy Tőkés Lászlóék az elmúlt hónapokban összesen 2,2 millió lejt, azaz félmillió eurót



Tőkés László korábban azt állította: csak magántámogatóik vannak. Fotó: archív

kaptak magyarországi közpénzekből a demokrácia-központok működtetésére. A cikk szerint a pénzek a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumhoz tartozó egyik alapítványtól (véltető az egyik magyarországi közalapítványtól – szerk. megj.) érkeztek, több részletben az Erdélyi Magyar Nemzeti Mozgalom nevű civil szervezet számlájára. Mint ismert, Tőkés Lászlóék tavaly júliusban ezen a néven jegyezték be a bíróságon az EMNT.

A támogatást a magyar állampolgárságot igénylő romániai magyarok tájékoztatása kapcsán felmerülő költségek fedezésére kapták a demokrácia-központok. **Folytatása a 3. oldalon**

Traian Igaşra „lőnek” a rendőrök

Tegnap még békésen tüntettek a belügyminisztérium előtt a rendőrök, de a megszorító intézkedések miatt utcára vonulók figyelmeztettek: hétvégéig szolgálatban lesz a sztrájkorség. A rendvédelmisek türelme azért fogyott el, mert a kormány csök-

kentette a rendőrök étkezési bérkiegészítését. A tervek szerint péntekig az ország több megyéjéből is Bukarestbe indulnak a rendőrei. Traian Igaş tárcavezető mára hívta össze az érdekvédőket: jelentős a belügyben a forráshiány, elkerülhetetlen a megtakarítás. A

szakszervezetek tegnap azt üzenték: tárgyalnak, de nem mindenáron. A megtakarítás reményében az is felmerült: a vállalkozó kedvű rendőröket két-három éves „vakációra” küldik, és csak akkor alkalmazzák őket újra, ha nem találnak új munkahelyet. **7. oldal**

A szomszéd hitele zöldebb?

Nem izsította fel a romániai bankszakembereket a hír, hogy erdélyi magyar állampolgárok is folyamodhatnak a magyarországi hallgatói kölcsönért. Mi több, a hazai bankszféra teljes hallgatásba burkolódik a kérdésben. Pedig szakemberek szerint az anyagi segítségnyújtás mellett az intézkedés Nyugat „agyszívó” hatását is csökkenthetné. Mások úgy látják, korai anyagi önállósodásuk, azaz munkába állásuk miatt a romániai egyetemisták szomszédaiknál kevésbé is vannak ráutalva a kölcsönre. A magyarországi hitelek kedvezményezettjei lehetnek majd azok romániai magyar diákok is, akit tegnap kezdtek el az érettségi vizsgálat. **6. és 7. oldal**

Már a PDL is „régiosítana”

A 2013-tól lehívható uniós pénzekhez való hozzáféréssel indokolta tegnap az ország adminisztratív-területi átszervezésének szükségességét Emil Boc miniszterelnök azt követően, hogy a képviselőház épületében zárt ajtók mögött tárgyalt a Demokrata Liberális Párt (PDL) parlamenti frakcióival. Mint ismeretes, az RMDSZ már 2008 októberében benyújtotta régióát-szervezési törvénytervezetét a szenátusba. A jogszabály feldarabolná a jelenleg létező régiókat: nyolc helyett tizenhat kisebb és öt makrorégiót „hozna létre”. A felsőház februárban hallgatólagosan elfogadta a jogszabályt, amely így az ügydöntő képviselőház elé került. **3. oldal**



A rendvédelmisek türelme azért fogyott el, mert csökkentették étkezési bérkiegészítésüket

Fotó: Tofán Levente

Röviden

Újabb munkaszüneti nap?

Munkaszüneti nappá tenné november 30-át a román ortodox egyház (BOR). Daniel pátriárka tegnap levélben kérte a képviselőház vezetését, hogy bocsássa szavazásra András apostol napjának „hivatalosítását”. Románia védőszentjének megünneplését a BOR az utóbbi 20 évben következetesen kérte, de a politikum mindeddig nem adott helyet e kérésnek.

Magyar útjelzés Gyimesbükkön

Gyimesbükkön, a Gyimesi-szoros előtti utolsó telken, a Rákóczi Vár Kempingben egy útjelző táblát avatott fel a hétvégén a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége. A táblán hat moldvai magyar falu neve szerepel a Gyimesi-szorostól való távolságukkal: Magyarfalu 155 km, Szabófalva 145 km, Rekecsin 125 km, Klézse 110 km és Pusztina 70 km. A táblaállítás egy budapesti magánszemély kezdeményezte. Az újabb gyimesbükki kezdeményezés célja, hogy az ezeréves határra látogató évi 200 ezer vendég kedvet kapjon további kirándulásokhoz, és több napot töltsön el a régióban.

Damaszkusz elutasította az „égbekiáltó izraeli agressziót”

Damaszkusz elutasította az „égbekiáltó izraeli agressziót” tegnap, miután előző nap izraeli határőrök lőttek a szíriai-izraeli határkerítést megrohamozó palesztinpartit tüntetőkre. „Szíria szigorúan elutasítja a tegnapi (vasárnapi) égbekiáltó izraeli agressziót a megszállt Gólán-fennsík határára felvonuló fegyvertelen civilek – szíriaiak és palesztinok – ellen” – írta közleményében a külügyminisztérium. Az agresszió Damaszkusz szerint „lerántotta a leplet az izraeli államterrorizmusról”. A közlemény felhívta a nemzetközi közösség és az emberjogi szervezetek figyelmét a „legitim arab jogok Izrael általi megsértésére”.

Chávez híve nyert Peruban

A baloldali volt katonatiszt Ollanta Humala hívei ünnepeltek vasárnap éjszaka Limában az elnökválasztás még nem végleges, ám immár a voksok 78 százalékán alapuló eredmény ismeretében. Az exit pollok szerint Humala a szavazatok 51,5 százalékát kapta, míg vetélytársa Keiko Fujimori, az emberi jogsértésekért és korrupcióért 25 évi börtönbüntetését töltő volt elnök Alberto Fujimori (1990-2000) lánya 48,5 százalékot kapott. Az üzleti és a pénzügyi körök támogatását élvező Keiko Fujimori többszörös hallgatás után támogatóit a hivatalos végeredmény bevárására szólította fel. Sok esélye azonban már nem volt fordulatra, a hiányzó voksok ugyanis Peru vidéki szegényebb körzetekből voltak, ahol Humala számított eleve erősebbnek.

Kommunista ül Chirtoacă helyére

Elvesztette Chişinău polgármesteri tisztségét Dorin Chirtoacă nyugatbarát politikus (képünkön) a vasárnapi moldovai helyhatósági választások részleges eredményei szerint. A szavazatok 66 százalékának megszámlálásakor a Liberális Párt jelöltje csu-



pán a második helyen állt 42 százalékkal, míg legfontosabb ellenjelöltje, a kommunista Igor Dodon 52 százalékkal megszerezte a szavazatok abszolút többségét. Tegnap este Chirtoacă még bízott abban, hogy második is fordulót tartanak.

Felmentik a bírák Strauss-Kahnt?

Hírösszefoglaló

▶ Ártatlannak vallotta magát tegnap a New York-i bíróságon Dominique Strauss-Kahn, az IMF volt vezérigazgatója az ellen felhozott szexuális bűncselekmény, nemi erőszak kísérlete és törvénytelen fogva tartás vádjában. „Nem vagyok bűnös” – jelentette ki Strauss-Kahn, aki 25 évi szabadságvesztésre is számíthat, ha a bíróság mégis bűnösnek találja. A politikus-közgazdászának legközelebb július 18-án kell majd megjelennie a törvényszék előtt. Strauss-Kahnak a rendőrségen tett vallomását Joan Illuzzi-Obron ügyész szerint hamarosan nyilvánosságra fogják hozni.

A volt IMF-vezért szexuális bűncselekménnyel vádoló szoba-

lány egyik ügyvédje, Kenneth Thompson kijelentette, hogy ügyfele nem áll el a vádtól és nem egyezik bele a peren kívüli anyagi kompenzációba. „Dominique Strauss-Kahn összes hatalma, pénze és befolyása sem képes megakadályozni azt, hogy kiderüljön, mi történt a szállodai szobában” – jelentette ki Thompson a *New York Post* bulvárlapnak nyilatkozva. Az ügyvéd szerint a szobalány tanúskodni fog és „a világ elé tárja, hogy mi történt vele”.

A volt IMF-vezér ügyvédje azt állítja, fel fogják menteni védenct. Benjamin Brafman ezt vasárnap este adásba kerülő, Strauss-Kahnról szóló portréműsorban mondta az M6 francia kereskedelmi televízióknak. „Nem

kívánok egyelőre az ügy részleteibe belemenni, de bizakodó vagyok és nem hiszem, hogy Strauss-Kahn bűnös lenne a vádpontokban, és előre megmondhatom, hogy fel fogják menteni” – jelentette ki az amerikai sztárügyvéd.

A volt IMF-vezért azzal a gyanúval vették őrizetbe, hogy a manhattani Sofitel szállóban erőszakoskodott az egyik szobalánnyal. A 32 éves szobalány szerint Strauss-Kahn május 14-én a New York-i Sofitel szállodában kényszerítette orális szexre és kísérletet tett megerőszakolására. A bíróság épülete előtt több tucat női szállodai alkalmazott tüntetett Strauss-Kahn ellen, aki a felesége, Anne Sinclair társaságában jelent meg a tárgyaláson. ◀



Dominique Strauss-Kahn felesége kíséretében jelent meg tegnap a New York-i bíróságon

„Segítsetek a NATO-nak!”

ÚMSZ

▶ További tagországok hozzájárulását kérte tegnap a NATO főtitkára az atlanti szövetség líbiai bevetéséhez. „Néhány szövetséges, aki kezdettől fogva viseli a terheket, most azt kezdte kérdegetni, lehetne-e egy kicsit szélesíteni a részvételt” – fogalmazott brüsszeli sajtóértekezletén Anders Fogh Rasmussen. Azonosulva e felvetéssel, a líbiai műveletek „széles körű támogatására” szólította fel a tagállamokat. Szerinte most, hogy a küldetést szeptember végéig meghosszabbították, indokolt lenne minél több tagállam részvétele. A főtitkár jelezte, ezt fel fogja vetni a NATO-országok védelmi minisztereinek szerdai-csütörtöki brüsszeli tanácskozásán. Az ENSZ BT-től kapott felhatalmazás alapján a NATO hadereje gondoskodik arról, hogy tengeri úton ne jusson el fegyverszállítmány Kadhafi rezsimjéhez, valamint hogy betartsák a líbiai légtérben a repülési tilalmat. Emellett a NATO rendszeresen légitámadásokat mér a líbiai polgári lakosságot támadó, illetve fenyegető katonai erőkre. ◀

Nem a csíra okozta a hasmenést

Hírösszefoglaló

▶ A németországi hasmenésvírus terjedésének remélt felderítésében tegnap újabb „forró nyomról” bizonyosodott be, hogy mellékvágyra vihet. Ezúttal a növényi csíráról derült ki, hogy – legalábbis az eddigi laboratóriumi vizsgálatok alapján – mégsem a járvány kórokozójának tekintett, különleges EHEC-bélbaktérium fő hordozója. Az alsó-szászországi tartományi hatóságok előző este álltak elő azzal a feltételezéssel, hogy az eddig 21 áldozatot követelő járvány terjedéséért egy, az északi Bienenbüttelben lévő biokertészeti üzem, illetve az ott termelt növényi csíra a felelős.

Ilse Aigner fogyasztóvédelmi és mezőgazdasági miniszter hétfőn rendkívüli sajtóértekezleten jelentette be: az eddigi laboratóriumi vizsgálatok nem igazolták, hogy a bienenbütteli üzemből vizsgált növényi csírák baktériummal fertőzöttek lennének.

A Bienenbüttelben lévő biokertészeti üzem 40 mintát vettek a vízből, a munkaasztalokról és a szellőzőberendezésekből. Ezekben nem tudták kimutatni az

EHEC-baktériumot. A kis bioüzemet már korábban is vizsgálták a hatóságok. Akkor nyolc mintát vizsgáltak meg, de azok is negatívak voltak.

Miután egyelőre nem sikerült egyértelműen bizonyítani a fertőzés forrását, Ilse Aigner továbbra is óvott mindenkit a növényi csíra, az uborka, a paradicsom és a saláta fogyasztásától. A miniszter ugyanakkor azt mondta: a bienenbütteli üzemből fontos nyomot találtak, amelyet tovább kell követni. A növényi csíra forgalmazását időközben több kereskedelmi lánc is leállította. Németország legnagyobb élelmiszerkereskedője, az Edeka bejelentette: kínálatából kiveszi a növényi csírákat. A konkurens Rewe és a Mетроhoz tartozó Real-lánc sem árul csírákat.

Románia kompenzációt kér

Románia arra kérte az Európai Unió illetékeseit, hagyjanak jóvá rendkívüli kompenzációt azoknak a gazdáknak, akiket igen súlyosan érintett, hogy az EHEC-bélbaktérium által okozott hasmenésvírus miatt Eu-

Berlin bezárná atomerőműveit

MTI

▶ Az országban összesen 17 atomerőmű van, ezek közül a legidősebbeket idén tavasszal – a fukusimai nukleáris katasztrófa nyomán – átmeneti jelleggel lekapcsolták az energiahálózatról. A kormánykoalíció pártjai, a konzervatívok és a liberálisok már az elmúlt héten elfogadták az új „atompolitika” fő irányait. Az előzetes határozat értelmében legkésőbb 2022 végéig bezárják az ország atomerőműveit. Az erőművek többsége már 2021 végéig beszünteti működését, de a három legkorszerűbbet – biztonsági tartalékként – véglegesen egy évvel később zárják be. A határozat része volt az is, hogy az átmenetileg már kikapcsolt nyolc atomerőművet nem indítják újra. Biztonsági tartalékként egyet nem állítanak le teljesen, az szükség esetén 2013-ig ismét áramot termelhetne. A Merkel-kormány tavaly – nem utolsósorban az atomlobbi nyomására – még úgy döntött, hogy a nukleáris erőművek üzemidejét átlagosan 12 évvel meghosszabbítja. A fukusimai katasztrófa és az országban rendkívüli módon felerősödött atomerőmű-ellenes tüntetések nyomán azonban 180 fokos fordulatot hajtott végre. A tegnap elfogadott kormánydöntés a határozatban rögzített irányt, illetve ütemtervet erősíti meg. Az egyetlen változás csupán az, hogy a 2021-ig, illetve 2022-ig működő erőműveket nem egyszerűen, hanem fokozatosan állítják le. Angela Merkel jelezte, hogy az új „atompolitikával” kapcsolatban konszenzusra törekszik az ellenzéki pártokkal. A Német Szociáldemokrata Párt, valamint az elmúlt időszakban éppen az atomerőművek ellenzése miatt rendkívül népszerűvé vált Zöldek pártja utalt arra, hogy bizonyos feltételek mellett kész a kormány támogatására. ◀

Rendkívüli tanácskozás

Az Európai Unió mezőgazdasági miniszterei ma rendkívüli tanácskozást tartanak a témában Luxembourgban, ahol a bizottság egyik szóvivőjének tegnapi tájékoztatása szerint a résztvevők konkrét javaslatokat fognak előterjeszteni arra vonatkozóan, miként lehet kompenzálni a károsult gazdákat. Eredményekre van szükség ahhoz, hogy hatékonyan lehessen kezelni a kérdést. Június 27-én és 28-án előre tervezett, rendes agrárminiszteri találkozót is tartanak Luxembourgban. ◀

Tőkés nem mond igazat

Folytatás az 1. oldalról

Az *Evenimentul zilei* kolozsvári tudósítója, Mihai Șoica szerint az összegekre „több romániai intézmény” ellenőrzési akciói során derült fény. A szerző nem nevezte meg ezeket az intézményeket, ám vélhetően közéjük tartozik a pénzügyőrség is, amelynek ellenőrei néhány hete vizsgálódtak a demokrácia-központoknál.

A lap szerint az EMNT eddig két részletben kapott pénzt a magyar államtól. Az első, 50 millió forintos – 775 ezer lejes – részlet tavaly októberben érkezett meg az EMNT-hez. Idén májusban további összegek érkeztek: egy 95 millió forintot, vagyis 1,5 millió lejt kitevő támogatás folyt be az EMNT számlájára.

Ezereurós fizetések?

A demokrácia-központoknak több mint száz alkalmazottja van. Az *Evenimentul zilei* szerint az alkalmazottak listáján mind Tőkés László EMNT-elnök, mind Toró T. Tibor ügyvezető elnök rokonai, illetve a bejegyzés alatt álló Erdélyi Magyar Néppárt vezetőségi tagjainak neve is szerepel.

A legnagyobb – havi 4100 lejes – fizetésben Gergely Balázs, az EMNT közép-erdélyi régiójának elnöke részesül. Papp Előd, az EMNT alelnöke, az EMNP ideiglenes vezetőségének tagja havi 4000 lejt keres. Az ideiglenes vezetőség egy másik tagja, Zatykó Gyula, illetve Kovács Csaba újságíró ugyancsak 4000 lejt kap. Juhász Péter területi EMNT-vezető 3400 lejt keres. A demokrácia-központok alkalmazottai



Tőkés László és Toró T. Tibor (jobbra) közpénzből vett pezsgővel koccint egy demokráciaközpont-avatón. Fotó: Totka László

921 lej és 1500 lej közötti fizetésben részesülnek.

Gergely: megoldoztunk a pénzért

Tegnapi megkeresésünkkor Gergely Balázs a tárgyban írt Facebook-bejegyzését ajánlotta figyelmünkbe. Ebben az EMNT régióelnöke emlékeztetett arra, hogy már korábban lemondott a demokráciaközpont-hálózat koordinátori tisztségéről. Gergely ugyanakkor elismerte, hogy a cikkben felsorolt személyek munkájukért javadalmazást kaptak, ám szerinte korántsem akkorát, mint amekkora összegről a román lap beszámol. Ironikus hangnemben megírt bejegyzésében a politikus arra hívja fel a figyelmet, hogy pénzükért a javadalmazot-

tak megdolgoztak. „Kedves bukar esti jóakaróink, tény, hogy ennek a »szörnyű« rendszernek a mintegy százfős csapata húszezer-háromszázötvenhat honosítási dossziét állított össze öt hónap leforgása alatt. 20.316 dosszié, ami több mint negyvenezer embert érint, és igencsak sok munkával jár!” – reagált a cikkre Gergely Balázs.

Toró: pontatlanok az információk

A *Transindex*nek tegnap sikerült elérnie Toró T. Tibort, az EMNT ügyvezető elnökét is. A portálnak a politikus kijelentette, több helyen pontatlan az *EVZ* által közzétett információ, mely szerint az EMNT 2,25 millió lejt kapott a magyar kormánytól. Toró azon-

ban nem részletezte, hogy milyen pontatlanságokra utalt, hanem közölte, hogy „hamarosan” közleményben reagálnak a lapban megjelentekre. Toró egyébként az *EVZ*-nek beismerte, hogy az összegek egy része – pályázatok révén – Magyarországról érkezik, azonban azt nyilatkozta, nem tudja, hogy melyik minisztériumtól. Elmondta, nem tudja, ki küldte ki az ellenőroket, vagy hogy ezek pontosan mit keresnek, de azt biztosan tudja, hogy mindent rendben fognak találni.

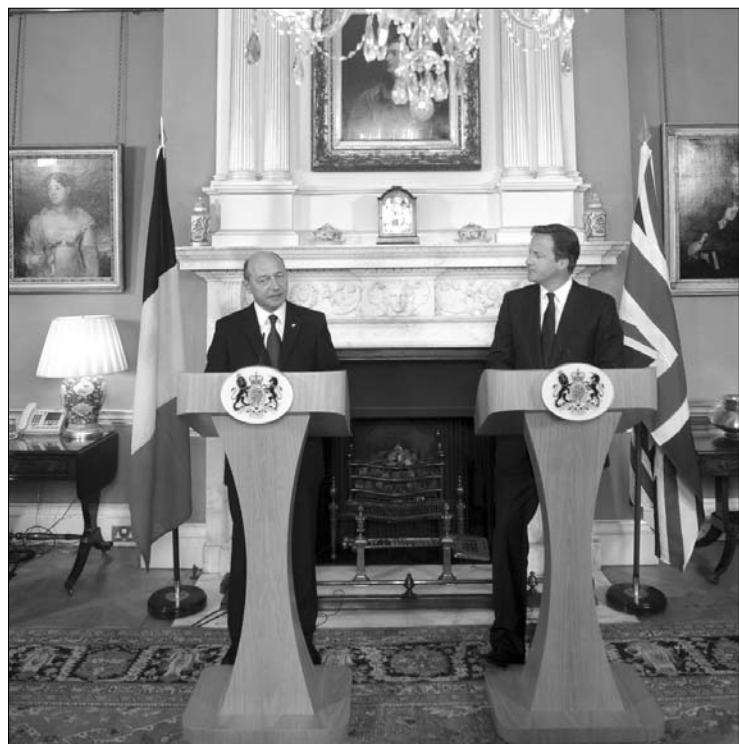
A magyar kormány tavaly novemberben írt alá együttműködési megállapodást az EMNT-vel a demokrácia-központok működtetéséről. A szerződésben nem szerepel az, hogy a magyar állam anyagi segítséget nyújt az irodák tevékenységéhez. ◀

Băsescu a Downing Streeten

ÚMSZ

▶ A brit-román stratégiai partnerség kibővítését célzó nyilatkozatot írt alá tegnap David Cameron brit miniszterelnök és Traian Băsescu román államfő. Az angol kormányfő a Downing Street 10. alatti rezidenciáján fogadta kétnapos nagy-britanniai látogatáson tartózkodó vendégét. A felek áttekintették azokat a lépése-

ket, amelyeket Románia megtett az igazságügyi reform terén és felvázolták annak a lehetőségét, hogy a román hadiflotta számára vásárolt két fregattot brit haditechnikával szereljék fel. Băsescu ma előadást tart a The London School of Economics and Political Science diákjainak, majd a román nagykövetségen találkozik a szigetországi román közösség képviselőivel. ◀



Újabb stratégiai partnerség? Traian Băsescu és David Cameron. Fotó: presidency.ro

Már a PDL is „régiosítana”

M. Á. Zs.

▶ A 2013-tól lehívható uniós pénzekhez való hozzáféréssel indokolta tegnap az ország közgazdász-területi átszervezésének szükségességét Emil Boc miniszterelnök azt követően, hogy a képviselőház épületében zárt ajtó mögött tárgyalta a Demokrata Liberális Párt (PDL) parlamenti frakcióival. Hozzátette: a nagyobbik kormánypárt országos vezetősége már korábban a régióát-szervezés napirendre tűzése mellett döntött, ugyanis „Európában a támogatásokat régiós szinten osztják le, a jelenlegi megyés rendszer ott nem működik”. A parlamenti frakciók most pedig felhatalmazták a párt vezetőséget, hogy tárgyalásokat folytasson a témában a koalíciós partnerekkel.

Emil Boc szerint a döntéshozatal a lehető legalacsonyabb szintre kell levinni, ezért azokat a hatásköröket, amelyeket eddig a dekoncentrált intézmények, illetve a megyei tanács látott el, a polgármesteri hivataloknak kell átadni, ugyanis „ott az állampolgár könnyebben érvényesíteni tudja akaratát”. Hozzátette: az újonnan felállítandó „megyei tanácsoknál” maradnak olyan döntéskörök mint a régiófejlesztés, az uniós támogatások lehívása, a befektetési fejlesztések szétosztása, infrastruktúra és környezetvédelem. El-

mondta, hogy a jelenlegi, európai szinten kicsinek számító megyék nem felelnek meg a 21. század kihívásainak.

Arra az újságírói kérdésre, hogy a PDL-ben egyetértés van-e az ország területi átszervezésével kapcsolatban, Boc elmondta, a belső vitát folytatják, de az országos vezetés túlnyomó többséggel támogatja a kezdeményezést. „Senkinek sem kell majd egy kilométerrel többet megtennie a különböző engedélyek megszerzéséért. Sőt több, eddig megyei vagy dekoncentrált intézményi hatáskörben levő jogosultságot átadunk a polgármesteri hivataloknak” – hártotta el a kormányfő azokat a félelmeket, hogy a nagyobb területi egységek létrehozásával eltűnő megyék lakossága hátrányba kerül. Emil Boc történelmi érvet is felhozott a megyerendszer ellen, hangsúlyozva, hogy az 1968-ban kialakított „kommunista eredetű” struktúra túlhaladott, jelenleg csak Bulgáriában van még hasonló.

Mint ismeretes, az RMDSZ 2008 októberében nyújtotta be régióát-szervezési törvénytervezetét a szenátusba. A jogszabály feldarabolná a jelenleg létező régiókat: nyolc helyett tizenhat kisebb és öt makrorégiót „hozna létre”. A felsőház februárban hallgatólagosan elfogadta a jogszabályt, amely így az ügydöntő képviselőház elé került. ◀

Tőkés László privát „nyomora”



Salamon Márton László

„Az elmúlt években nyomorba taszított erdélyi magyarok” nevében követelte nemrégiben Tőkés László egyik, a tőle megszokottnál is harsányabb hangvételű sajtóközleményében azt, hogy az RMDSZ

„a román költségvetésből a magyar nemzeti közösségnek járó adólejekkel (...) ne csupán a Román Állami Számvevőszék felé, hanem az erdélyi magyar közösség, saját választói, vagyis a romániai adófizetők felé is számoljon el”.

Már akkor sejteni lehetett, hogy az RMDSZ által európai parlamenti képviselői székbe, majd a Fidesz által egyenesen az EP alelnöki tisztségébe röptetett volt püspök ezzel a néhány hónappal ezelőtti kirohánásával elejét akarja venni a neki és klikkjének a magyar államkasszából juttatott, a mai körülmények között csillagászatnak nevezhető összegek firtatásának. A „Ha megdobnak kövel, dobj vissza kenyérrel” krisztusi tanítás helyett „A legjobb védekezés a támadás” nem éppen bibliai bölcsességet követő egykori egyházi ember úgy vélte: ha túlharogja a demokrácia-központok pénzügyei felől érdeklődő újságírók egyre kellemetlenebbé váló kérdésközléseit, ha eltereli a figyelmet arról, hogy pártépítés folyik közpénzből – és pártlegitimálás a magyar állampolgársággal kapcsolatos tájékoztatás révén –, akkor megúsíthatja a számonkérést.

Nos, akár önkritikának is tekinthető az, amit most mondani fogok. Nem az erdélyi magyar sajtó volt az, amelyik kiderítette, hogy Tőkés László nem mondott igazat, amikor azt állította – egy másik, hasonlóan agresszív hangvételű közleményében –, hogy az úgynevezett demokrácia-központokat nem közpénzből, hanem „jósándekei támogatók” pénzéből gründolták össze. Nem a „Tőkés László tönkretételén munkálkodó” romániai magyar „pártajtó”, ahogyan előszeretettel nevezi a volt püspök a neki nem tetsző, neki nem hódoló újságokat, köztük lapunkat is, hanem egy – történetesen a román kormánypárthoz közel állónak tartott – központi lap. Amely arra is fényt derít, hogy a magyar adófizetők pénzét határon túli klienseinek nagyvonalúan osztogató budapesti kormány juttatásaiból a demokrácia-központok egyszerű munkatársainak nagy része minimálbért alig meghaladó összegű béreket kap, miközben a „nagyemlők” – Tőkés, Toró és családtagjaik – miniszteri fizetésnél alább nemigen adják. A cikkünk elején idézett Tőkés-közlemény szavaival élve: gondjuk volt arra, hogy ők maguk ne osztozzanak „az elmúlt években nyomorba taszított erdélyi magyarok” sorában.

Román lapszemle

Mintegy 100 kutya vett részt a Kolozsváron megrendezett Napoca Dog Show-n. A szépségverseny győztese a kolozsvári Koszorús Ildikó Beagle fajhoz tartozó négy lábúja lett, amelyet gazdája Dániából vásárolt 1400 euróért. (Click) ▶ Japán, dél-koreai, kínai és amerikai cégek érdeklődnek a cernavodai atomerőmű 3. és 4. reaktorának megépítése iránt – közölte Ion Ariton gazdasági miniszter. (Curierul național) ▶ 108 900 euróért kelt el a tavalyi év legdrágább karórája. A Glashutte Original Pano Tourbillon XL márkájú időmérőt egy romániai üzletben vásárolta meg. (Evenimentul zilei) ▶ Romániába nem tér vissza a recesszió, függetlenül attól, hogy mi történik Görögországgal. A görög bankok továbbra is támogatni fogják külszárjái leányvállalataikat – állítja Peter Sanfey, az EBRD közgazdásza. (Jurnalul național)

Egyenlő munkáért – kevesebb bér

Súlyosan diszkriminálják a női munkavállalókat a romániai munkaerő-piacon

Romániában rendszeresen megszegik az alapvető elvet, miszerint egyenlő munkáért egyenlő bér jár nőknek, férfiaknak egyaránt.

Bogdán Tibor

► *Útmutató az esélyegyenlőség érvényesítéséhez a vállalati politikákban* címmel jelentetett meg kézikönyvet a romániai Siveco Rt., a bukaresti Közgazdaságtudományi Akadémia, valamint a Mediafax Rt.

Mínusz 18 százalék

A felmérésből kitűnik, hogy országos szinten a női munkaerő bérezése 18 százalékkal marad el a férfi alkalmazottaké mellett. A szerzők a megállapításhoz amolyan enyhítő körülményként hozzátesszik: mindez nem csupán Romániára jellemző, európai viszonylatban ugyanis a nők 17,8 százalékkal kisebb fizetésért végzik el ugyanazt a munkát, mint férfi kollégáik, annak ellenére, hogy az Európai Bizottság az utóbbi időben hangsúlyos erőfeszítéseket tesz az egyenlőtlenség megszüntetése érdekében. Így például a köz-

vélemény érzékenységeinek növelése érdekében évente megrendezi a béregyenlőség napját. Az európai átlagon belüli kontinens számos országában még nagyobb a különbség a férfiak és a nők bére között.

A bérkülönbség hosszú távon is hátrányos helyzetbe hozza a női munkaerőt, hiszen alacsonyabb fizetésük következtében kisebb nyugdíjban is részesülnek, mint az azonos tisztségből, beosztásból nyugdíjba menő férfi alkalmazottak. Az útmutató szerzői szerint a nők hátrányos megkülönböztetése jogi természetű okokra is visszavezethető, elsősorban azonban társadalmi és gazdasági magyarázata van.

„Nőgyűlölő” munkáltatók

Egyben arra is felhívják a figyelmet, hogy az úgynevezett női munkákat rendszerint rosszul fizetik, jöllehet olyan fontos nemzetgazdasá-

gi ágazatok váltak „nőiesítetté”, mint az oktatás és az egészségügy.

A nők hátrányos helyzetbe kerültek az alkalmazás tekintetében is; jöllehet az ország lakosságának 51,3 százaléka nő, aktív munkaerőjének több mint a felét a férfiak teszik ki. A negatív diszkrimináció különösképpen a vezetői tisztségek, a politika területén érvényesül. Így például a legutóbbi statisztikai adatoknak megfelelően a román kormány miniszterei között a nők mindössze 14 százalékos részarányban voltak jelen. A megyei és helyi tanácsok szintjén jelenlétük nem éri el a 13 százalékot sem, a prefektúrák vezetői között pedig alig valamivel több, mint 3 százalékban található nő. Hasonlóképpen rossz a nők arányszáma a polgármesterek esetében is: a több mint 3100 településvezető közül csupán 114 a nő, ami 3,5 százalékot jelent.

Az Európai Unió viszonylatában ennél már jobb – de korántsem rózsás – a helyzet: az Eurostat felméréseinek megfelelően az európai parlamentben például 35 százalékban vannak jelen a nők, a tagállamok nemzeti parlamentjeiben az arány 24

százalék, kormányaiban pedig ennél valamivel több, 27 százalék.

Az útmutató szerzői elismerik, hogy a törvénykezés szintjén mind az Európai Unióban, mind pedig Romániában biztosítottak az esélyegyenlőség feltételei, a gyakorlatban azonban azok nem érvényesülnek. Megoldásként szükségesnek látják esélyegyenlőségi bizottság létrehozását a vállalatok mellett, ezek a testületek szavatolnák a vonatkozó törvények gyakorlatba ültetését, egyben pedig közvetítő szerepként is fellépnének az esélyegyenlőség hiánya következtében kialakuló konfliktusok kezelésének folyamán. Feladatuk lenne a diszkriminációt felpanaszoló jelzések kivizsgálása, megfelelő ajánlások és intézkedések kidolgozása, az esélyegyenlőség tiszteletben tartásának állandó nyomon követése, a beérkezett panaszok megoldásának ellenőrzése. A bizottságban egyaránt helyet kapnának a szakszervezetek, a vállalatok humánerőforrás-részlegeinek, illetve vezetőségének képviselői.

Az útmutatóval csaknem egy időben hozták nyilvánosságra a társadalmi magatar-

tást tanulmányozó Avantgarde csoport felmérése, amely a Romániai Diákság Országos Szövetségének megrendelésére készült.

A gyengébb nem dolgozabb

A dokumentumból egyértelműen kiderül, hogy az ország lakossága tisztában van a női és a férfi alkalmazottak esélyegyenlőségének hiányával. A megkérdezettek 47 százaléka állította, hogy a nők hátrányos megkülönböztetése érezhetően megnyilvánul a foglalkoztatás tekintetében, 44 százaléka szerint pedig ilyen vonatkozásban semmiféle javulás nem állt be Románia európai uniós integrációja nyomán. A mintacsoport tagjai között általános a vélekedés miszerint a munkaerőpiaci diszkriminációt nem itéli el kellő határozottsággal a hazai sajtó. Hatvanöt százalék személyesen tanúja volt munkahelyi megkülönböztetésnek, ám csupán a megkérdezettek 35 százaléka állította, hogy megpróbált fellépni ellene.

A romániai közvélemény hangulatát tükrözi az a tény, hogy 42 százalék szívesebben alkalmazna férfi munkaerőt

a nők rovására, és mindössze 23 százalék venne fel vállalatához női férfi helyett; 27 százalék nem tenne semmiféle megkülönböztetést a jelentkező neme szerint.

A felmérés készítői kitértek a hátrányos munkahelyi megkülönböztetés egyéb fajtáira is. Amint a válaszokból kitűnik, a megkérdezettek pontosan tudják, milyen nehezen talál magának munkahelyet a 40 éven felüli, a fogvatékosokkal élő munkaerő, illetve a terhes nő. Ugyanakkor 53 százaléka elismerte, szívesebben alkalmazna fiatalot, míg a tapasztalattal rendelkező idősebb munkaerőt csupán 14 százalék részesítette előnyben. De 49 százalék kollégaként is inkább fiatalot kívánna magának. A mintacsoport több mint fele úgy vélekedik, hogy az anyának otthon kell maradnia gyermeke mellett, és csupán 3 százalék értene azzal egyet, hogy a gyermeknevelés feladatát az apa vállalja magára.

Érdekes adalék, hogy miközben a nők bérezése alacsonyabb, a megkérdezettek 41 százaléka úgy látja, a gyengébb nem képviselői többet dolgoznak férfi munkatársaiknál. ◀

Jemeni fordulat – Szaúd-Arábiában?

Minden perc, amit Ali Abdalláh Száleh jemeni elnök országától távol tölt el, megfigyelők szerint egy lépéssel közelebb hozza több mint három évtizedes uralmának végét.

B. T.

► A szanaai elnöki palota elleni pénteki támadásban megsebesült jemeni államfő, Ali Abdalláh Száleh jelenleg orvosi kezelés céljából Szaúd-Arábiában tartózkodik. Az egymásnak ellentmondó jelentések közepette több dolog továbbra sem világos: milyen súlyos Száleh sebesülése és vajon egyáltalán visszatér-e?

Két forgatókönyv

Az elnöki palotát ért támadás előtt elemzők még úgy vélték, az elnöknek esélye van a hatalomban maradásra, a külföldi hatalmak vele kapcsolatos határozatlansága, illetve a hadsereg jó részének hűsége miatt. A pénteki támadás és az elnök távozása óta azonban megváltozott a helyzet.

A 33 éve hatalmon lévő Száleh ellen januárban kitört népi elégedetlenségi mozgalom május végén, a szanaai véres összecsapásokkal újabb fordulatot vett, a harcokban mintegy kétszázán haltak meg, és ezrek menekültek el a fővárosból. A városi fiatal-

ság és a civil társadalom aktivistái lehetnek az események új fordulatának legnagyobb vesztesei. Addig ők álltak a tüntetések élvonalában, most viszont a törzsi elit állig felfegyverzett csoportjainak a hatalomért folytatott harca miatt szerepük jelentéktelenné válhat – vélte a Nemzetközi Válság Csoport (ICG) egy minapi tanulmányában.

„Mindnyájan csak annyit tudunk, hogy nagyon-nagyon veszélyes a helyzet” – mondta vasárnap Ali Szeif Hasszán szanaai politikai elemző, aki szerint kétféleképpen alakulhatnak a dolgok. Az egyik lehetőség, hogy a 69 éves államfő általa maga után hagyott úrt a rokonai próbálják meg betölteni, ami a törzsi ellenfelei elleni harcokhoz és polgárháborúhoz vezet. A másik szerint Szaúd-Arábiának sikerül presztízsmegállapodást tétő alá hoznia, amely lehetővé teszi Száleh számára, hogy elhagyja az országot és átadja a hatalmat.

A döntő lépés Rijádé?

Sok függ attól, milyen álláspontot foglal el a követke-



Ali Abdalláh Száleh jemeni elnök. Van miért fognia a fejét

ző órákban és napokban Szaúd-Arábia, az arab világ legbefolyásosabb állama. Rijád Szanaa legnagyobb pénzügyi támogatója, a hadsereg szállítója.

A világ legnagyobb olajexportőrének 1500 kilométeres közös határa van Jemennel, és nemrégiben még az Egyesült Államokkal közösen támogatta Száleh, mint az al-Kaida jemeni szárnya ellen harcoló szövetségését.

Miután áprilisban és májusban világossá vált, hogy a kormányellenes tüntetők rendíthetetlenül ragaszkodnak Száleh távozásához, a szaúdi kormány és az öböl menti monarchiák háromszor is összehoztak egy megállapodást, amely azonban

az utolsó percben rendre meghiúsult.

Az al-Kaida ellen harcoló törzseket is pénzelő Szaúd-Arábia azonban még nem döntötte el végleg a finanszírozás leállítását, főként a hatalmi vákuum betöltésének bizonytalansága miatt.

Ha Száleh Szaúd-Arábiában maradna, a tunéziai elnök után ő lenne a második arab vezető, aki a vahhábita királyságban talál menedéket. Zin el-Abidin ben Ali január 14-én menekült Szaúd-Arábiába a tüntetők elől. Száleh lenne az „arab tavasz” harmadik megbuktatott elnöke ben Ali és Hoszni Mubarak egyiptomi államfő után. Háled ad-Dahil szaúdi politikai elem-

ző szerint Száleh nem utazott volna Szaúd-Arábiába, ha nem akart volna száműzetésbe menni. „A házelnök, a kormányfő és az elnök, azaz gyakorlatilag az egész kormány itt van. Ez megkönnyíti Száleh számára a lemondás elrendezését” – tette hozzá.

Precíz „aknamunka”

A pénteki aknatámadást, amelyben az elnökön kívül a kormányfő, két miniszterelnök-helyettes és a törvényhozás két házának elnöke is megsebesült, rendkívüli pontosság, hozzáértés és bennfentes ismeretek jellemezték.

Száleh és a többiek a támadás idején a palotán ki-

vül, a mecsetben tartózkodtak, és a tartózkodási helyüket csak egy bennfentes árulhatta el – vélik a Stratfor elemző csoport szakértői. Más szavakkal gyilkossági kísérlet történt.

Száleh a támadás utáni rádióbeszédében „törvényen kívüli bűnbándákat” okolta a támadásért, de sokkal inkább államcsínykísérlet történhetett. A korábbi profi hírszerzőket tömörítő Stratfor azt gyanítja, hogy az utóbbi napokban gyanús csendben meghúzódozó, a régi jemeni gárda körében nagy tiszteletnek örvendő Ali Mohszen al-Ahmar dandártábornoknak köze volt a puccskísérlethez. Ali Mohszen több más tábornokkal együtt azután állt át a tüntetőkhöz, hogy március 21-én orvlövészek agyonlőtték 52 tiltakozót Szanaa egyik terén.

Száleh feltételezhető száműzetésbe vonulását erősíti meg az a tény is, hogy 35 rokona utazott vele Szaúd-Arábiába.

Száleh ragaszkodott hozzá, hogy méltóképpen távozhasson a hatalomból, így garanciákat kért és kapott a tárgyalások során arra nézve, hogy nem állítják bíróság elé.

Ha a Jement a polgárháború szélére sodró erőszak lecsillapul, ez meggyőzheti Szaúd-Arábiát, hogy Száleh végleges távozása a legjobb megoldás a jemeni béke és stabilitás visszatéréséhez. ◀

Lap-top

A nap híre. Az ostobaság nem fáj, de sokba kerül, Ovidiu Nahoi, *Adevărul*.

Magyarázat. Ezzel szemben a józan ész és a normalitás minden pénzt megér, mint ennek a kiváló újságírónak a példája is mutatja. Ezt írja ugyanis többek között Ovidiu Nahoi: „Ahelyett, hogy siratnánk a sorsunkat, inkább építkeznénk európai szellemben. Románia naponta veszít az ostobasága miatt. Erősen hisztériássá váltak a politikusok a Székelyföld brüsszeli képviselőitől. Felforrtnak, amikor megtudták, hogy annak irodáját (ráadásul ingyen, uram!) a magyar régiók képviselője biztosítja. De arra már nem voltak kíváncsiak, hogyan is működik ez az ördögösség. Nos, a régiókat népszerűsíti, információkkal látja el a helyi hatóságokat és a magánszektor. Íme, egy jó példa az állam, mint finanszírozó és a magánszféra és a helyi hatóságok, mint hasznélvező együttműködésére. Nem az kellene felháborítson, hogy a székely megyéket ott befogadták. Hanem az a tény, hogy Románia nem rendelkezik ilyen lehetőséggel.” Stb. Sok ilyen világos fejre volna szükség a román sajtóban, és már ettől kissé jobbra fordulhatnának a dolgok.

Nem olyan egyszerű. Traian Băsescu bejelentette, hogy kész két évvel lerövidíteni a saját elnöki mandátumát. Még egy ilyen nagylelkű ajándék előtt is gyanakvó azonban Viktor Ponta: kijelentette, hogy ehhez a kurtitáshoz az államfőnek népszavazást kellene kiírnia. Mindazonáltal Ponta hozzátette, hogy nem fog erről tárgyalásokba bocsátkozni. Ki érti ezt? Nem akarják menni hagyni! Talán nem attól félnek, hogy megint visszajönne?

EVZ-nosztalgia. Olvassuk, hogy a régi szerkesztőségben Ion Cristoiu összegyűjtötte az *Evenimentul zilei* kezdőcsoportját, azt, amelyik közel húsz évvel ezelőtt elindította a később hatalmas sikerű újságot, és laptervgyűlést tartott. Mintegy százan voltak a nosztalgiaeseményen, azaz körülbelül kétszer többen, mint az induláskor.

Minden napra egy mondás

„Semmit sem tudunk megváltoztatni anélkül, hogy elfogadnánk.”
Carl Gustav Jung

Melankólia



Horváth István

Census, classis

SZELLEMLIDÉZÉS

Servius minden öt évben vagyonbecslést, censust rendelt el, és ennek alapján a népet hat osztályba, classisba sorolta. Így ezentúl az adót és a katonai szolgálattal járó terheket a vagyon alapján rótták ki. Több pénz van? Többet fizetsz adóba, és saját költségeden szerzed be fegyvereidet! A hatodik classisba tartozó vagyontalanok, az úgynevezett proletárok, nem fizettek adót, és nem kellett fegyverekre költeniök, őket a csatatéren az elesettek fegyvereivel szerelték fel. Ez a beosztás sokáig érvényben volt, és mindmáig megőrizte Servius Tullius nevét.

A vagyonbecslés után szemlélet tartott a hadsereg felett. Elrendelte, hogy minden római polgár, lovas és gyalogos egyaránt, ki-ki a saját classisához csatlakozva, a kitűzött napon kora reggel jelenjen meg a Mars-mezőn. Ez megtörténvén, a király nagy áldozatot, suove-tauriliát mutatott be. Ez disznó-, juh- és marhaáldozatot jelentett. Ez volt a census berekesztő szertartása. A hagyomány szerint ez ünnepen nyolcvanezer fegyverfogható polgár vett részt.

Itt látta Servius király, hogy mily nagy már az ő népe, hogy megnövekedett a város lakossága. „Nem elég ezeknek már a régi kis város” – gondolta, és hozzáfogott a város megnagyobbításához. A hét domb közül újabb kettőt, a Quirinalist és Viminalist is benépesítette, és az Esquilinuson is szaporította a lakóhelyek számát. És hogy a hely méltóságát emelje, ide tette át saját királyi székhelyét is. Az immár hét halomra kiterjeszkedő várost új, hatalmas kőfallal, sáncokkal és árkokkal vette körül.

Ki lesz az úr latiumban? Római regék és mondák.
Feldolgozta: Boronkay Iván

Udrea udvartartása

Elena Udrea csábereje ellenállhatatlannak bizonyul. A szöke ciklon nem csak helyi választottat készítet arra, hogy párna alá rejtett fényképével térjen nyugovóra; nem csupán (külföldi)minisztert igaz le olyannyira, hogy az sutba dobva minden diplomáciát, nyíltan bevallja: „monumentális erőfeszítésbe kerül” varázssával szembeszegülni. A kormány szöke eminenciása minisztériumokat is meghódít – amint annak mostanság tanúi lehetünk.

Miután Cozmin Gușă tanácsosából néhány év alatt felküzdötte magát a kabinet legpénzesebb tárcája, a regionális fejlesztési és idegenforgalmi minisztérium élére, azt is kiharcolta, hogy szabályos „házi titkoszolgálat” is fennhatósága alá tartozzék. Most pedig egyszerre további négy tárcára tette rá a kezét: ő lett a főnöke az Emil Boc kormányfő határozata értelmében létrehozott újabb tárcaközi bizottságnak. Így amolyan miniszter fölötti minisztere lett a közlekedési, az oktatási, az egészségügyi és a környezetvédelmi tárcának is, merthogy – hangzik a hivatalos megindoklás – azok összefüggenek az idegenforgalommal.

Nos, a közlekedés még érthető. A turista szeretne bársonysima aszfalton, autópályán utazni (bár a mostani bizottság létrejöttétől még nem változnak a hazai útviszonyok); a környezetvédelem is elfogadható: mindenki szívesebben keres fel szennyeztől mentes, tiszta tájakat, mint füstös, kormos, szennyezett vidékeket. Az egészségügyre is található magyarázat: a hazai higiéniai feltételek következtében az idelátogató könnyen rászorulhat némi orvosi kezelésre. Az oktatási minisztérium bevonása viszont már legfeljebb azzal lenne indokolható, hogy a többnyelvű helységnévtáblák, tájékoztató feliratok rendszeres eltávolítása, lemázolása körülményének közepette, az illetékesek jónak látják gyors románnyelv-tanfolyamokat indítani a külföldi turista számára.

Bár miniszterelnökünk nagy kedvelője a tárcaközi bizottságoknak – hozott már létre ilyen testületet a szociális támogatások politikájának kidolgozása, az euró bevezetéséhez szükséges feltételek szavatolása, a tulajdon-visszaszolgáltatási törvénykezés reformja, a gépkocsi-beíratási adó rendezése, a feketemunka leküzdése érdekében – a gonoszmogul-sajtó nem áttolja az irni, hogy a mostani lépés célja csak az, hogy Udrea asszony megkaparintson olyan területeket, amelyek jelentő uniós pénzalapokat vonzanak. Szilárd kézzel tartásukat pedig az szavatolja, hogy ez a bizottság kizárólag miniszterekből áll. A kabinet egyharmada fölötti hatalom megszerzése pedig csupán lépés a teljes kormány vezetése, vagyis a miniszterelnöki szék felé vezető úton.



Bogdán Tibor

A kormozott üveg mögött

Vasárnap Hargita megye székhelyén a Csíkszeredai Római Katolikus Gimnázium épülete felszentelésének 100. évfordulójára emlékeztek. A már háromszáz éve létező csíksomlyói gimnáziumi oktatás a huszadik század elején költözött a városba. Az ünnepségen Mikó Bálint korabeli csíkvármegyei főispán és Ujfalusi Jenő, az időszak polgármesterének szobrát is leleplezték. Az évfordulóra *Csíkvármegye státuszszimbóluma* címmel közel háromszáz oldalas is könyv megjelent. A cím egyrészt a mai, európai támogatással felújított álló Márton Áron Gimnáziumnak a csíki térségben és a Székelyföldön betöltött szerepére utal, másrészt pedig az intézmény gondnokának, az Erdélyi Római Katolikus Státusznak a szerepére.

A csíksomlyói oktatásról, a csíkszeredai gimnáziumról nem keveset lehetett olvasni az idők folyamán, de egyetlen kötetben sem jelent meg a mostanihoz hasonló, összefoglaló, rendszerező és több szempontú munka. A könyv lapjain ugyanis elő-

ször találkoznak történelmi, társadalmi, nemzeti, állam- és helyi közigazgatási, egyháztörténelmi szempontok, és nem is akárhogyan, hanem egymást szervesen kiegészítve, négy olyan szerzőnek a tollából, akik egyazon téma más és más megközelítésében bizonyítják jártasságukat. Ráduly Róbert Kálmánnak a négy tételből az első fűződik nevéhez, amelyet nevezhetni ugyan helytörténelemnek, vagy korabeli helyi társadalmi korrajznak, de legalább két szempontból ennél sokkal több. Egyrészt magának az időnek a vonatában, hiszen a szerző nem marad meg az ezredfordulós csíkszeredai iskolaépítés egyetlen évtizedében, hanem jóval tágabb kapcsolatokat keres a csíki székelység történelmében. Másrészt a szöveg stílusában: Ráduly Róbert Kálmán nem a levéltári adatok és szövegek, megsárgult újságcikkek felsorolásán alapuló, száraz történelemírást műveli, hanem leírásaiban azt a valószínűsíthető korabeli légkört, korabeli hangulatot teremt meg, amelyben az egykori elődök hozzánk nagyon is közelálló hús-vér emberekként jár-

Hogyan tudott összefogni a magyar állam, a helyi és erdélyi közelet egy cél érdekében.

nak-kelnek ma is létező díszletek között. A könyv második tételét Darvas-Kozma József csíkszeredai esperes-plébános jegyzi. Ez a hatvan oldal a magyar és erdélyi történelem, a katolikus egyház és a ferenccs rend történelmének pontos forrásokon, gazdag könyvészeti anyagokon alapuló és

igen jó arányérzékű ötvözése a központi téma, a csíksomlyói katolikus oktatás körül.

A könyv harmadik részének szerzője Antal Imre. A Svédországban élő egykori csíkszeredai történelemtanárnak több tanulmánya is megjelent a csíksomlyói oktatás és a csíkszeredai gimnázium történetéről. Az 1989-es rendszerváltás lehetővé tette, hogy tanulmányait olyan részletekkel is kiegészítse, amelyek azelőtt nem jelenhettek meg, illetve majdhogynem a legutóbbi évekig a gimnázium krónikása maradjon. Ebben a kötetben közölt tanulmánya 2007-es keltezésű.

Szép Andrea Katalin, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem római katolikus teológia karának végzettségű kolozsvári, gyulafehérvári és csíkszeredai levéltárakat vé-

gigijárva azt kutatta, hogy a csíksomlyói gimnázium Csíkszeredába való áthelyezése mögött milyen érvrendszer működött, mi volt ebben az Erdélyi Római Katolikus Státusznak a szerepe és egyáltalán, hogyan tudott összefogni a magyar állam, a helyi és erdélyi közelet egy olyan cél érdekében, amelynek elérése végülis maradandónak bizonyult.

„A huszonegyedik század elején egy csaknem háromszáz éves iskolatörténetre vizs-zatekintő kutató olyasfajta kihívással találja magát szemben, amelyen révén mondhatni, üveget kormoz, hogy a Napba nézhessen vele.” Ezt írja valahol Szép Andrea és hadd tegyem hozzá: ezt az üveget mind a négy, húszas, negyvenes, hatvanas és nyolcvanas éveket taposó, tehát négy nemzedékhez tartozó szerző éppen olyan mértékben kormozza, hogy az iskola szellemi ragyogása mögött látni lehessen mindazokat, akik a huszadik század hajnalán hittek, hogy a szellemet pallérozva, a jellemet erősítve a jövőnek dolgoznak. A látszat ellenére, a huszonegyedik század elején is ugyanez a legfontosabb közösségi feladat. És nem csupán Csíksban, hanem minden romániai magyar közösségben.



Székedi Ferenc

Röviden**Nőtt az átlagbér**

A márciusi 1498 lejhez képest áprilisban öt lejjel, azaz 0,4 százalékkal nőtt a nettó átlagbér Romániában – derült ki az Országos Statisztikai Intézet friss adataiból. A legnagyobb béremelkedést a telekommunikációban (16,6 százalék), az energetikai szektorban (11–13 százalék), illetve a járműgyártási ágazatban könyvelték el.

Milliárdos magánosítás

Románia 2–3 milliárd euró bevételt vár energiaipari vállalatok kisebbségi részvényeinek privatizálásából – közölte tegnap a gazdasági minisztérium. A kormány 2012 végéig 9,84 százalékos Petrom-részesedést kíván tőzsdén értékesíteni, ezenkívül a Transelectrica, a Transgaz és a Romgaz 15–15 százalékos részvénycsomagjaitól is megválna.

Negyedik Első ház

Elsőként a Román Kereskedelmi Bank (BCR) kirendeltségeinél, tegnapról lehet pályázni a kormányzatilag támogatott Első ház hitelre. A negyedszer meghirdetett ingatlanvásárlási program a napokban más pénzintézeteknél is elindul, ha megkapják a jegybanki jóváhagyást arra, hogy módosítsanak belső hitelnyújtási normáikon. Idén a pályázóknak mindössze öt százalékos önrésszel kell rendelkezniük, az állam a vételár felére vállal garanciát.

Maradnak a bankok

Egyetlen külföldi tőkével működő bank sem készül távozni Romániából, legfeljebb részvényesváltásra kerülhet sor, amely megszokott tranzakciónak számít a bankpiacon – szögezte le Adrian Vasilescu, a Román Nemzeti Bank elnöki tanácsosa a *Ziarul Financiar*nak.

Demotivált fiatalok

A 29 évesnél fiatalabb romániai munkavállalóknak mindössze 12 százaléka rendelkezik kiemelkedő munkahelyi motiváltsággal, Magyarországon ez az arány még alacsonyabb, csupán hat százalék – derült ki a GfK piackutató elemzéséből. Az alkalmazottak leginkább a stresszre, az állás bizonytalanságára, valamint a túlórákra panaszkodnak.

IMF-szék Világbankért

Timothy Geithner, az Egyesült Államok pénzügyminisztere kért támogatni francia kollégáját, Christine Lagarde-ot a Nemzetközi Valutaalap (IMF) elnöki székéért indított versenyben, hogy cserébe, az eddigi gyakorlatnak megfelelően amerikai kézben maradjon a Világbank vezetése – írta a *Bloomberg* információira hivatkozva a *Ziarul Financiar*.

A szomszéd hitele zöldebb?

Totka László

► Bár lebonyolítását illetően sok még a kérdőjel, már tényként kezelhető, hogy a jövőben a külföldi lakhellyel rendelkező magyar állampolgárok is igényelhetik a magyarországi diákhitelt. A hír megerősítése után Bogár Ferenc, a bukaresti Magyar Nagykövetség külgazdasági attaséja újabb részlettel szolgált lapunknak. Eszerint a magyar állampolgárságú, külföldi (és ezen belül erdélyi) egyetemen tanuló diákok kizárólag a budapesti Diákhitel Központon keresztül igényelhetik a kölcsönt. A diplomata a diákkölcsönöket kezelő magyar hivataltól kapott információkra hivatkozva az *ÚMSZ*-nek elmondta: bár a hitelfolyósítás konkrét módjáról még nincs információ, elképzelhető, hogy a pénzügyi lebonyolításba a romániai bankhálózat is bekapcsolódik, ez azonban a résztvevő bankok döntésén múlik.

Az államtól függ

Az eddig nyilvánosságra került információk szerint a kölcsönszerződést csak olyan pénzintézetek képviselői köthetik meg, akiknek anyabankjuk magyar, illetve Magyarországon is rendelkeznek fiókkal. Mivel Romániában mindeddig nem jött létre egyetemi hallgatók számára nyújtott speciális hitelkonstrukció, arra voltunk kíváncsiak, hogy a magyarországi kezdeményezés ösztönözheti-e, illetve felgyorsíthatja-e ennek kialakítását a hazai bankrendszerben.



Főiskola – mellékállásban. A diákevek finanszírozásának hazai módja a korai munkába állás

„Az igényelt hitelek várható nagyságrendje nem jelent a bank pénzforgalmában jelentős tételt, de segítheti az ügyfélkör bővülését” – vélekedett a magyar gazdasági attasé.

Diósi László, az OTP Bank romániai vezérigazgatója szerint a diákhitel kiépítése alapvetően nem a bankoktól függ, hiszen fontos eleme az állami támogatás, amely országonként eltérő jelleget ölt. „A bankok ezt a rendszert itt is szívesen bevezették volna” – fejtette ki a bankvezér, hozzátéve: a rendszer csak egy egységes elképzelésben működne, ahol tudni lehet, milyen karrier vár a friss diplomásokra.

Romániában tabu

A kérdéssel megkeresett pénzintézeti vezetők zöme azonban különösebb indoklás nélkül elzárkózott a válaszadástól. Ez szorosan összefügg az a tényekkel, hogy a romániai diák-szervezetek már régóta eredménytelenül szorgalmazzák a diákhitelrendszer hazai kiépítését. Egyedüli sikerként eddig csak azt könyvelhették el, hogy létrejött az ennek lebonyolítására szakosodott ügynökség (hivatalos nevén Agenția de burse și credite de studenți) – tudtuk meg Máthé Szabolcstól, az Országos Magyar Diákszövetség (OMDSZ) elnökétől. „Mi-

vel az ügynökségnek jelenleg nincs sem hitelkerete, sem hitelprogramja diákok számára, egyelőre nem működőképes” – fogalmazott Máthé, akinek információi szerint a rendszer a működési elv kidolgozásánál tart.

Kulturális különbség

Kérdésünkre, hogy a bankok szempontjából kockázatosabb ügyfélnek számít-e egy romániai hallgató magyarországi kollégájánál, Diósi elmondta: a különbséget nem a rizikóban látja, hanem az életpályán. „Romániában elterjedt szokás, hogy a fiatalok az első egyetemi év alatt alkalmazásba

állnak, gyakran teljes munkaidőben dolgozva. Itt a diákokra sokkal inkább jellemző, hogy már az egyetem mellett pénzt keresnek és gondoskodnak magukról, szemben a magyarországi gyakorlattal. A határ túlóldalán mások a szükségletek: a diákhitel Magyarországon az egzisztencia megteremtését, a munkábaállást, lakásvásárlást is szolgálja, így ez egy igen összetett kérdés” – fogalmazott a bankvezér.

Az OMDSZ képviselői szükségesnek tartanak, hogy a rendelkezésre bocsátott hitelkeret alkalmas legyen a tanulmányok finanszírozására, ugyanakkor korrekt visszatérítési feltételekkel rendelkezzen. „Fontos kérdés továbbá, hogy milyen típusú kiadásokra igényelhető a hitel” – fűzte hozzá Máthé Szabolcs. Kérdésünkre, hogy nem találják-e kizáróító jellegű feltételnek, hogy a tervezet szerint csak azok részesülhetnek kölcsönben, akik tanulmányaikat a szülőföldön folytatják, az OMDSZ elnöke úgy vélekedett: elsődleges cél, hogy a diákok be tudják fejezni tanulmányaikat és azt követően boldogulni tudjanak.

A Diósi László által elmondottak is alátámasztják azt, hogy a kölcsönnek létezik egy „szociális” jellege is. „A kelet-európai országokban óriási probléma a nyugati »agyelszívás«, így a diákhitel fő célja az lenne, hogy Erdélyben és az országban megtartsa a magyar nyelvű értelmiséget” – summázta az OTP-igazgató. ◀

Agrártámogatási hajrá

Híresszefoglaló

► A gabonafélék után Romániában hamarosan bevezethetik a fordított adózás rendszerét a zöldségekre is, ha az Európai Unió kedvezően bírálja el az ország erre vonatkozó kérelmét – jelentette be tegnap Valeriu Tabără mezőgazdasági miniszter. A kormány már egy évvel ezelőtt jelezte, hogy több termék, illetve termék esetében alkalmazná a fordított adózást, így a zöldség, gyümölcs, hús, liszt, cukor, pék- és ipari áruk esetében – eddig azonban csak a gabonára kapta meg az unió jóváhagyását. A kabinet más fronton is segítségre igyekszik a hazai gazdáknak. Borbély Károly gazdasági államtitkár a minap jelentette be, hogy a tárca a közeljövőben nagyobb figyelmet szentel az ökotermékek külföldi piacokon való népszerűsítésének. Elmondása szerint az Országos Exportstratégián belül jelentős kormányzati támogatásban részesülnek azok a hazai biotermelők, akik nemzetközi kiállításokon való részvételre pályázhatnak. A külföldi bemutató ex-

pokra küldötték utazási- és szállásköltségeit 50 százalékig biztosítja, de akár teljes mértékben is finanszírozhatja a kiállított termékek, népszerűsítő- és reklámanyagok szállítási, kezelési és vámköltségeit, illetve raktározási díját. Pályázni lehet még a kiállítási felület bérleti, építési, berendezési kiadásaira, valamint protokoll-költségekre is – ez esetben is akár a teljes összeget. A hazai biotermékek 60–70 százaléka kerül külföldi piacokra, az elmúlt egy év alatt mintegy 150 millió eurós forgalmat bonyolította le. A gazdasági és mezőgazdasági miniszterium által közösen kidolgozott program keretén belül – a termék jellegzetességeinek függvényében – a biotermelők hektáronként 153–700 euró közötti összegre igényelhetnek támogatást.

Tánczos Barna mezőgazdasági államtitkár szerint az agráriumba kezd visszatérni a vállalkozói kedv, csökken az inaktivitás, valamint szélesedik a foglalkoztatási bázis – erre utal az, hogy májusban jelentős érdeklődés övezte az agrártárca mikro-vállalkozások létrehozását és működtetését támogató kiírásait. ◀

UKKSZ: húsz év után

Baloga-Tamás Erika

► Fennállásának két évtizedes jubileumi ünnepségre hívta össze tagjait az Udvarhelyszéki Kis- és Középvállalkozók Szövetsége (UKKSZ). A székelyudvarhelyi polgármesteri hivatal Szent István termében tartott hétvégi eseményen közel száz régi és új tag emlékezett az eltelt húsz esztendő eseményeire, a szervezet életében bekövetkezett fontosabb állomásokra. „Húsz évvel ezelőtt tudatosult bennünk, hogy valamit másképp kell csinálnunk, mint azelőtt.

Az akkori lelkesedés és együttműködés nem ismert határokat, ebből építkezve lehetünk most is itt. Örüljünk egymás sikereinek, és sikeres közösségként mutassunk példát” – fogalmazott köszöntőbeszédében Kelemen Fehér Dénes, az egyesület elnöke. Régi nevén az Udvarhelyszéki Magánvállalkozók szervezete 1991-ben azzal a céllal jött létre, hogy Romániában elsőként fogja egy tömbbe a kis és közepes vállalkozókat – jelenlegi elnevezését 2007-ben vette fel, a kvv-kat szabályozó törvények gyakori változása mi-

att. Az elnök hangsúlyozta, hogy a névváltoztatással egyidőben megújult és „újragondolt” szervezet mindvégig hű maradt elképzeléséhez, és továbbra is erős érdekképviselete kíván lenni tagjainak. Az ünneplőket Bunta Levente, Székelyudvarhely polgármestere is üdvözölte, rámutatva: a vállalkozók igen fontos partnerei a hivatalnak. Az előjáró kiemelte, hogy a velük való együttműködésnek köszönhetően több olyan projekt is megvalósulhatott a városban, amit közpénzekből nem lehetett volna kivitelezni. ◀



Az Udvarhelyszéki Kis- és Középvállalkozók Szövetségének vállalkozói a város segítőkész partnerei

Igaşra „lőnek” a rendőrök

ÚMSZ

▶ Lélegzetvételnél ismét sem hagytak a rendvédelmi dolgozók a kormányt: tegnap már tüntettek a múlt hét végi megszorítások miatt. A belügyi tárca elé szervezett akció békésen zajlott, a rendőrök kúrtokkal, sípokkal „felfegyverkezve” adtak hangot elégedetlenségüknek. A szervezők azonban arra figyelmeztettek: a kedélyes demonstráció egyre növekvő feszültséget takar.

Ultimátumot adtak

„Törvénytelenül csökkentette az étkezési hozzájárulást a kormány, azért vonultunk már ma fel, hogy a szerdai kormányülésig legyen idejük megfontolni a szigorítás szükségességét az illetékeseknek” – nyilatkozta tegnap Marin Gruia, a Rendőrök Országos Szakszervezetének elnöke. Hozzátette: péntekig kértek és kaptak engedélyt a demonstrációra, ezért a következő időszakban mindennap utcára vonul a szolgálatos sztrájkorság. Tegnap még csak a fővárosi állomány dolgozói csatlakoztak, de a szervezők abban bíznak, hogy péntekig a vidéki rendőrörsök küldöttei is megérkeznek. A tervek szerint ma a belügyminisztériumban fogadja a sztrájkolókat képviselőit Traian Igaş tárcavezető, aki tegnapi közleményében jelezte: mindent megtesznek azért, hogy az állomány reformja átlátható legyen a belügyi alkalmazottak számára.



Tegnap még békésen tüntettek a rendőrök, ám szakszervezeti vezetőik nagy feszültséget emlegetnek

„A cél az, hogy a testület hatékonyságát javítsuk, és ehhez hozzátartozik a rendőrök munkakörülményeinek javítása is” – olvasható a tegnap nyilvánosságra hozott közleményben. Hasonló egyeztetésre már sor került múlt csütörtökön is, akkor Traian Igaş belügyminiszter és Liviu Popa országos rendőrpáncsnok ült egy asztalhoz. A tárcavezető hangsúlyozta: szigorú megszorításokra van szükség, mert súlyos forráshiánnyal küzd a belügy.

Kétévi vakáció

Az is felmerült, hogy a „vállalkozó kedvű” rendőrök akár két-három évre is szabadsághozhatják magukat – a fizetés nélküli időszak a szaktárcának megtakarítást,

az alkalmazottaknak pedig lehetőséget teremthet a munkahelyváltásra. Marin Gruia szakszervezeti vezető jelezte: nagyon sokan kihasználnák ezt a lehetőséget, mert biztonságot jelent, hogy a fizetés nélküli szabadság után, sikertelen munkahelykeresés esetén a rendőrség „visszavenné” a távozókat. Az érdekvédő úgy véli: az így eszközölt megtakarítással a forráshiány hetven százalékát fedezni lehetne. A Pro Lex vezetője, Vasile Lincu úgy nyilatkozott: az étkezési juttatást érintő megszorítás túl sok embert, tulajdonképpen a teljes állományt érinti. A rendőrök bére – beosztástól és rangtól függően – 800 és 1200 lej között lesz ebben a hónapban. Hogy a megszorító intézkedés meddig lesz ér-

vényben, arról a miniszterium nem nyilatkozott. A tárca illetékesei úgy fogalmaztak, „reményeik szerint” hamarosan pótolják a bérkiesést. Az érdekvédők azonban hangsúlyozták: fennáll a veszélye, hogy tartósan megvonják a rendőröktől az élelmiszer-hozzájárulást.

Bukarestbe kéne menni

Traian Igaş belügyminiszter emlékeztetett: nemcsak pénzmegvonás lesz, de átvilágítják a teljes testületet, megvizsgálják, jogszerűen töltötték-e be az állásokat. A szaktárca csökkenteni szeretné a központi irányításban betöltött tisztségek számát, rugalmasabbá kívánja tenni az országos rendvédelmet.

Ennek megfelelően több rendőrörsöt vonnak össze országsszerte, a közbiztonságot pedig ügyeleti rendszerben felügyelik. A rendőrörsök összevonását Kovászna megyében már bejelentették az illetékes hatóságok, a helyi önkormányzatok azonban arra kérték az átalakítás irányítóit: konzultáljanak a sokakat érintő kérdésekről. A Kovászna megyei rendőrök szakszervezeténél lapunknak úgy nyilatkoztak: vizsgálják, hogy milyen következményekkel járnak a megszorító intézkedések, illetve hány alkalmazottat érint a forrásmegvonás. Gil Bălănică, a helyi rendőrszakszervezet elnöke szerint Háromszéken napról napra nő az elégedetlenség a rendőrök körében, váratlanul érte az állományt, hogy az étkezési hozzájárulást is meg kívánja vonni a kormány. Gil Bălănică hangsúlyozta: nagyon sok rendőrbajba került a juttatások csökkenése miatt, többüknek nagyobb a banki hitelrészlete, mint a havi keresete. A Székelyföldön szolgálatot teljesítőket remélik, a belügyminisztérium betartja ígéretét, és jövő hónaptól újra biztosítja számukra az étkezési juttatásokat. A Kovászna megyei rendőrszakszervezet elnöke elmondta: egyelőre nem szerveznek helyi tiltakozó megmozdulást, de csatlakoznak az országos demonstrációhoz. Háromszéken a rendőrségnek 670 tagja van: péntekig küldötteiket is Bukarestbe várják a fővárosban tüntetőik. ◀

Röviden

Fizetnek a sztrájkőröknek

Pluszpénzt kapnak azok a háziorvosok, akik átveszik és ellátják a sztrájkoló orvosok betegeit – jelentette be tegnap Lucian Duţă, az Országos Egészségpénztár (OEP) vezetője. Duţă úgy fogalmazott: a háziorvosok sztrájkját (amelyet az érintettek az OEP megszorító intézkedései, valamint a bércsökkenés elleni tiltakozásként hirdettek meg) csak a szakszervezetek szorgalmazzák. Az intézményvezető hangsúlyozta: a pluszbér fizetése teljességgel legális, és nem sérti a sztrájkörvényét, mert azok az orvosok, akik nem vesznek részt a tiltakozásban, többletmunkát végeznek. Az érdekvédelmi szervezetek által meghirdetett akcióban résztvevők nem írják fel sem támogatgyógyszer-vényeket, sem szakorvosi utalópárt nem állítanak ki.

A hazai ehető

Nyugodtan fogyaszthatóak a hazai zöldségek és gyümölcsök – jelentette be tegnap Valeriu Tabără agrárminiszter, az utóbbi hetekben végrehajtott országos ellenőrzések igazolták: nem érte el Romániát a Németsországot sújtó e-kóli-fertőzés.

Példátlan autórablás

A háromszéki Ojtoz és Bereck útszakaszon támadtak meg és raboltak tímadagalaci autózvezetőt a hétvégén – tájékoztatta a sajtót tegnap Buzsi Andrea, Kovászna megyei rendőrségi szóvivő. Buzsi úgy fogalmazott: a rablás „filmekbe illő módon” történt vasárnap este. Egy galaci férfiakból álló csoport több autótval elállta az utat, hogy feltartóztassanak egy, ugyancsak galaci járművekből álló teherautó-konvojt. A botokkal felfegyverkezett banda végül csak egy gépkocsit tudott megállítani, két teherautó vezetője tovább hajtott. A feltartóztatott gépkocsi vezetője a rablók láttán kiugrott az autójából és az erdőbe menekült. A tettesek beültek a magára hagyott járműbe, majd elhajtottak azzal. A rendőrség az eltulajdonított és megrongált teherautót Bereckben találta meg. Buzsi Andrea úgy tudja: a nyomozók a Bereck területén felszerelt térfigyelő kamerák által rögzített film alapján azonosították az elkövetőket, a rablók két külföldön bejegyzett autótval menekültek innen tovább. A szokatlan bűncselekmény miatt lezárták Kovászna megye bejáratainál a közutakat, és a rétyi keresztútánál sikerült a menekülő rablók feltartóztatni. A galaci rablóbanda tagjait előzetes letartóztatásba helyezték, az ügyben folyik a nyomozás.

Játékosan oktatott Borbély

Híresszefoglaló

▶ A hétfői környezetvédelmi világnap tiszteletére nyílt leckét tartott tegnap a világszerte híres Garfield macska Borbély László környezetvédelmi miniszter társaságában: a nemcsak gyere-

keknek szóló bemutatón a tárcavezető és az animációk világából előlépett társa a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségeire hívta fel a figyelmet. A bukaresti kisiskolásokat lenyűgözte a különös páros: a miniszter hangsúlyozta, nemcsak a rendkívüli al-

kalmakkor, hanem egész évben szükség van a környezet-tudatos magatartásra. „Az erdők nemzetközi éve valamint a környezetvédelem világnapja jó alkalom arra, hogy még egyszer felhívjuk embertársaink figyelmét a környezet- és erdővédelem fontosságára” – nyilatkozta Borbély László. A Környezetvédelmi Ügynökség a Nemzeti Geológiai Múzeumban rendezett ünnepi szakmai fórumot, az eseményen a környezetvédelmi tárca, a Környezetvédelmi Ügynökség, a Környezetvédelmi Örség, az Országos Erdőgazdálkodási Hivatal, valamint az Országos Vízügyi Hatóság vezetői vettek részt. Borbély hangsúlyozta: a tény, hogy 2011-et az Egyesült Nemzetek Szövetsége az erdők nemzetközi évének nyilvánította és a Környezetvédelmi Világnap mottója is az erdőkre utal, azt mutatja, a döntéshozók világszerte felismerték az erdővédelem kiemelt fontosságát. Az erdők védelmét – emlékeztetett – Románia is stratégiai fontosságú területnek tekinti, ezért tovább szigorítják az illegális erdőkiérelést büntető jogszabályokat. ◀

Csendőrökkel vizsgáztak

Sipos M. Zoltán

▶ Nem fenyegetett bukással az ideai érettségi első napja: a tegnapi román szóbelin ugyanis csak alapfokú, középfokú vagy felsőfokú minősítést kaptak a diákok. A készségfelmérőn a szövegértést vizsgálták az érettségizetők. „Ez olyan megmérettetés, amire nem tudunk igazán felkészülni, év közben egész más felmérőket teljesítünk” – nyilatkozta lapunknak egy kolozsvári maturandus, akit vizsga előtt faggattunk. A helyi középiskolákba nehéz volt bejutni, az oktatási minisztérium utasításának megfelelően szigorított feltételek mellett folyt a vizsga: valamennyi iskola bejáratát csendőr vigyázta, nagyon sok helyen biztonsági kamerák pásztázták az érettségi központokat.

A pedagógusok arra panaszkodtak, hogy az oktatási tárca előírásai rontották az érettségi légkört. Péter Tünde kolozsvári főtanfelügyelő helyettes megerősítette: rendkívül szigorú az ellenőrzés. „Szigorúan tilos bármilyen jellegű segédesszközt, tankönyvet, mobiltelefont, adathordozót bevinni a vizsgaterembe. Ha egy vizsgázót a felügyelő tanárok tetten ér-

nek, az érintettet kizárják a vizsgáról, és a szabálysértő a következő két vizsgaidőszakban szervezett érettségien sem vehet részt” – emlékeztetett Péter Tünde, aki szerint a pedagógusokat is szigorúan ellenőrzik. Így ha egy tanárról kiderül, hogy nem az előírásoknak megfelelően végzi a vizsgabiztosi feladatait, vagy nem szabályszerűen javítja a dolgozatokat, két évig felfüggeszthetik állásából – ismertette az ideai szabályokat lapunkkal Péter Tünde.

Iszlai Enikő, a Brassai Sámuel líceum igazgatónője úgy nyilatkozott, mindent megtesznek a záróvizsga tisztaságáért, és azért, hogy a tanulók optimális körülmények között teljesíthessenek. A diákok saját tanáruk és egy másik román szakos tanár jelenlétében dolgozzák ki a tételeket. A Brassaiiban a vizsgadrukk ellenére bizakodó volt a légkör: a maturandusok szerint csak ezután jön a neheze.

Lapzártánkig nem érkezett jelentés arról, hogy a román szóbeli első napján történtek-e visszaélések. A megmérettetés – tegnap érvényben lévő feltételek mellett – ma szintén a román szóbelivel folytatódik. ◀



Borbély László környezetvédelmi miniszter és társa, Garfield

Röviden

Leállították a hunyadi vár restaurálását

Szünetelnek a vajdahunyadi vár restaurálási munkálatai. Kelemen Hunor kulturális miniszter elmondta, nem az anyagi hiánya miatt szakította félbe a munkát, hanem azért, mert az eddigi restaurálásokat egy téves terv alapján hajtották végre.

Helyesbítés

Tegnapi lapszámunk *Provinciális a Könyvhét* című írásunkban tévesen írtuk azt, hogy a rendezvénysorozat keretében Balázs Imre József felolvásost tartott. Tévesen tulajdonítottuk ugyanakkor a *Korunk* főszerkesztőjének azt a kijelentést, miszerint „a magyar könyvhét a román kiadók érdeklődését sem keltette fel”. Balázs Imre József szerint nem felel meg a valóságnak az írásunkban megjelent állítás, miszerint „a magyarországi könyvhétnek otthont adó vidéki városokba ellátogattak június első hétvégéjén a magyarországi szerzők, ám erdélyi utazásra senki sem vállalkozott”. Tájékoztatása szerint a könyvhét keretében június 4-én, szombaton került sor a Magyarországon élő Csenger Levente *Fordított zuhanás* című könyvének bemutatására.

Nem kell a magyar pénz?

Visszafizetné Budapestnek Horia Uioreanu a Mátyás-szobor restaurálási költségeit

A kolozsvári városi önkormányzat fizesse vissza azt a 400 ezer eurót, amivel Magyarország hozzájárult a Mátyás-szobor restaurálásához – javasolja Horia Uioreanu liberális képviselő. László Attila alpolgármester szerint egyszerű kampányfogásról van szó.

Sipos M. Zoltán

„Az az érzésem, hogy 2011 júniusában sok hónapja a fejére esett” – így kommentálta tegnap az ÚMSZ-nek László Attila alpolgármester Horia Uioreanu Kolozs megyei liberális (PNL) képviselő javaslatát, hogy a kolozsvári városi önkormányzat fizesse vissza Budapestnek azt a 400 ezer eurót, amivel Magyarország hozzájárult a Mátyás-szobor restaurálásához. Uioreanu hangsúlyozta: ily módon „megoldódna a Iorga-idézetes tábla miatt keletkezett helyi konfliktus” és a magyar államnak nem lenne több oka arra, hogy „meghúzza a kolozsvári önkormányzat fülét”. A képviselő

szerint a visszafizetendő összeget az önkormányzat költségvetéséből kellene előteremteni, költségvetési módosítással.

László Attila felelőtlennek nevezte a liberális politikai javaslatát. „Tisztán kell látni, hogy itt első sorban politikai fogásokról van szó: elérkeztünk abba az időszakba, amikor az ellenzéki politikusok, a közeli választásokra való tekintettel, igyekeznek minél nagyobbakat mondani” – jelentette ki az alpolgármester. Kérdésünkre, hogy Uioreanu javaslata mennyire áll a valóság talaján, lévén hogy egy már elszámolt pályázatról van szó, az RMDSZ-es előljáró leszögezte: a liberális politikai indítványa kép-



Foto: Farkas István

A botrány ellenére Fadrusz János alkotása továbbra is a kolozsváriak kedvenc gyülekezőhelye

telenség. „Ha a város háza vissza szeretné fizetni a magyar államnak azt az összeget, amelyet az a Mátyás-szoborcsoport finanszírozására átutalt, kénytelen lenne a költségvetést átcsoportosítani és másra kiutalt finanszírozási összegeket elvonni” – magyarázta László Attila.

Mint ismeretes, a szoborcsoport mintegy 800 ezer

eurós restaurálási költségeit a magyar és a román kormány fele-fele arányban állta. Az alpolgármestertől megtudtuk, eddig semmilyen megállapodás nem született a Iorga-idézetes tábla eltávolításáról. Tájékoztatása szerint két héttel ezelőtt a kulturális minisztérium átirata alapján utasította az önkormányzat műszaki osztályát arra, hogy távolítsák

el az illegálisan odahelyezett táblát. „Ha ez az utasítástól számitott harminc napon belül nem történik meg, köteles vagyok eljárást indítani a felszólítottak ellen” – fogalmazott az alpolgármester, aki szerint a mostani cirkusz mindenképp rossz fényt vet Kolozsvárra. „Az az érzésem, hogy éveket léptünk vissza a múltba” – mondta László Attila. ◀

Koncertek az orgonáért

S. M. Z.

Áhítat és orgonakonzert keretében nyitotta meg vasárnap délután Kelemen Hunor kulturális tárcavezető a kolozsvári Kétágú templomban a templom barokk orgonájáról és készítőjéről szóló tárlatot. „Ez egy olyan nemes ügy, amelyhez mindenkinél társulnia kell” – fogalmazott Kelemen. A tárcavezető hangsúlyozta: a kulturális tárcának nincs olyan programja, amivel orgonák felújítását segíthetnék, de a pénzügyi lehetőségek függvényében szeretnék egy ilyen programot is indítani. A tárcavezető a *Koncertek az orgonáért* koncertsorozat fővédnökeként vett részt a tárlatmegnyitón, ahol Alexandru Gavrilovici, Béres Melinda és Cipriana Gavrițiu Johann Sebastian Bach, Rózsa Miklós és César Franck műveit adták elő. A miniszter reményét fejezte ki, hogy hamarosan újra lehetőség lesz a barokk orgona hangját hallani és a 18. századnak a hangzásvilágát visszahozni a Kétágú református templomba. A templom barokk orgonája körül kiállítás nyílt meg, amely főleg az orgonával kapcsolatos dolgok láthatóak, de ugyanakkor egy folyamatnak a folytatása, hiszen a keleti toronyban már évekkel ezelőtt előkészítettek több termet, ahol a gyülekezet történetével kapcsolatos múzeumszobák készülnek. ◀

A Miss Saigonban játszik Dancs Annamari

ÚMSZ

„A legenda újraéled, amit mindenkinek látni kell...” – így hirdeti *Miss Saigon* című közös produkcióját a Budapesti Operettszínház és a soproni MKB Musical Aréna színház. Claude-Michel Schönberg legendás musicalje – amely Puccini *Pillangókisasszony* című operája alapján készült – Kerényi Miklós Gábor rendezésében kerül bemutatásra augusztus 19-e és 21-e között a soproni szabadteri színpadon. A musical női főszereplőjét Dancs Annamari erdélyi énekesnő alakítja, akit 180 jelentkező közül választottak a legjobbak közé. Annamari élete legnagyobb kihívásának, lehetőségének és megmérettetésének tartja a szerepet. Elmondása szerint a próbák szinte reggeltől estig tartanak, amelyek rengeteg energiát, teljes koncentrációt igényelnek. „A műfajban teljesen új vagyok, ezért fantasztikus élmény számomra, szívom magamba a tudást. Szerepemhez 25 dal kötődik, amelyekben olyan lelkiállapotokat kell megélnem, amelyeket magánemberként nem tapasztaltam meg: kétségbeesett, gyilkos anya, prostituált, megalázott, öngyilkosságba menekülő nő” – részletezte Annamari, bevallva, hogy igazi mélyvízbe került, hiszen a musical irodalmának



Dancs Annamari újabb jelentős musical-szerepet kapott

legkomplexebb női szerepét kell eljátszania, amely hang- és színészi szempontból is a legnehezebb feladat, amit színésznő kaphat.

A Sopronban bemutatásra kerülő darab különlegessége, hogy ebben lép fel először közösen a két legismertebb magyarországi musicalszár. Christ, az amerikai katonát Dolhai Attila, míg jó barát-

ját, Johnt Feke Pál alakítja. A többi szerepekben is az Operettszínház legkiválóbb művészei láthatók, a két címszereplő, Dancs Annamari és Vágó Zsuzsi mellett Szabó P. Szilveszter, Mészáros Árpád Zsolt, Bordás Barbara, Vágó Bernadett, Kerényi Miklós Máté, Csengeri Ottilia játszik majd a színpadon. ◀

Szótárlat

Coelho kalózkapitány?

Paulo Coelho neve nem cseng jól egy úgynevezett „csúcsértelmisségi” fülében. A klasszikus veretű kritika a „pseudo-mágikus realizmus”-tól a „szoft-pornográfia”-ig majdnem mindent ráakasztott a regényeire, amelyek mérhatalmú népszerűek. Így például csak Az alkímista közel 65 millió példányt kelt el világszerte, és se szeri, se száma az illegális másolatoknak, kalózkopióknak. Nem tudni miért, de mindenkor divat volt a „giccses”, „közönséges”, „hatásvadász” stb. jelzőket ráaggatni a saját korukban sikeres művészekre. Anélkül, hogy elhamarkodottan az irigység rovására írának a mindenkori ítések legtöbbször leminősítő véleményét, be kell ismernünk, hogy egy-egy műalkotás akkor bizonyul igazán különlegesnek, ha korokon át fennmaradva nemzedékeket hódíthat meg. Azok az írások, művészeti kreációk az értékesek, amelyek megengedik azt, hogy minden század értelmezni tudja őket, ha minden élethelyzetben beszédesek tudnak maradni. Coelho egyelőre csak két generációt hódított meg. A cinikusabbak csak legyintenek, hogy ez is csak tiszavirágzás lesz, míg a konzervatívabbak görcsösen markolva lobogtatják Kafka, Örkény, Borges és Cortázar diszkográfiáit, a kultúra pusztulására és válságára panaszkodva. Az viszont, hogy ki nek van igaza, cirka száz esztendő múlva derül ki, de Coelho – szerintem vitatható értekei ellenére – már beírta magát irodalomtörténetünkbe. És hogy miért lett ennyire „kapós” az

„intelligencia” által közhelyesnek titulált alkotó? Szerzőnk sajátos ön-népszerűsítési stratégiájáról nyilatkozott a napokban a *The New York Times* Syndicate-nak. Elmesélte, hogy 2005-ben indított blogjára feltöltötte sok regénye teljes szövegét, és így ismertté tette nevét, ami a nyomtatott könyvei eladási számán is látszott. Coelho értelmezése szerint azon gesztusa, hogy ingyen bocsássa a világ rendelkezésére műveit, lehetővé tette azt, hogy planetáris sikert érjen el – és mindezt a habzó szájjal háborgó, kritikusok tiltakozása ellenére kulturálisan motivált. A túlzott intellektuális erőfeszítést nem igénylő, a finomabb lelkű esztéták által patetikusként tartott írások népszerűsége tehát nem csak a „könnyen emészthetőségükön” múlik, hanem a hipermódern marketing is segítette diadalra jutni a „szomorú varázsló” gondolatait. Összehasonlításképpen: Umberto Econak, az ezelőtti generáció nagy szenzációjának közel sem volt része ekkora publicitásban, és neve csak a bölcsészet különöségei iránt érdeklődők számára jelent egyet a totális katarzissal. A brazil alkotó más regiszterben, kevésbé komplex gondolatvilágot mozgat, ám azt sokkal szentenciózusabban, sokkal sarkalatosabban teszi, mint Eco, akinek finom utalásrendszerei évezredek literatúráját implikálják. Tehát: így készül a bestseller a la Coelho: erős érzelmekre való apellálás, egyértelmű helyzetek, és hihetetlen merészségű online közönségtoborzás.

Péter Árpád

Mínuszban a printsajtó

Idén is folytatódik a nyomtatott sajtótermékek példányszámainak drasztikus csökkenése. A legfrissebb BRAT-jelentés szerint idén több tízezer lappal fogyott kevesebb, mint tavaly. Cătălin Tolontan sportújságíró szerint nem az online hódításával, hanem a hiteles tájékoztatás hiányával magyarázható a printsajtó válsága.

F. I.

Romániában már egyetlen minőségi napilap sem éri el az ötvézes példányszámot, a nyomtatott lapok iránti csökkenő kereslet az eddig piacvezető tabloid lapokat sem kerülte el – mutat rá legfrissebb jelentésében a Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT). A jelentés szerint a legnagyobb zuhanást az minőségi napilapok piacát vezető *Adevărul* szenvedte el. Az idei év első hónapjaiban átlagosan 80 ezerrel csökkent az *Adevărul* példányszáma a tavalyi év hasonló időszakához képest, míg 2010-ben „csupán” napi 30 500-al fogyott kevesebb, mint 2009-ben. A Dinu Patriciu tulajdonában levő lap példányszáma így a január-március közötti idő-

szakban napi 44 803 körül alakult, míg a tavalyi év hasonló időszakában közel háromszor több, 125 122 példány fogyott belőle. Szintén csökkent a nyomtatott lapok piacát vezető tabloidok példányszáma is – bár még így is ezekből fogy a legtöbb.

A legkelendőbb *Click!* című lapból a 2011 január-március közötti időszakában 44 808-al kevesebb fogyott, mint a tavalyi év hasonló időszakában, így 189 375 körül alakult a napi példányszáma (2010-ben 234 183). A *Libertatea*-ból 40 131-el fogyott kevesebb, január-március között, mint a tavalyi év első felében. A sportújságoknak és a *România liberă*-nek sikerült tartania a tavalyi szintet, míg a *Săptămâna Financiară*, egyedüli

A vezető napilapok példányszámának alakulása

	2011 (jan.–márc.)	2010 (jan.–márc.)	különbség
Click!	189.375	234.183	-44.808
Libertatea	117.386	157.517	-40.131
Adevărul	44.803	125.122	-80.319
Cancan	43.017	77.075	-34.058
România Liberă	41.346	43.885	-2.539
Gazeta Sporturilor	40.284	44.065	-3.781
Jurnalul național	40.193	55.078	-14.885
Săptămâna Financiară	35.628	18.741	+16.887
PRO Sport	23.891	28.686	-4.795
Academia Cațavencu	18.701	24.175	-5.474
Evenimentul zilei	17.046	27.985	-10.939
Ziarul Financiar	10.558	14.036	-3.478
Gândul	10.077	13.384	-3.307
Capital	9.978	12.667	-2.689
Kamikaze	5.706	12.681	-6.975
Forbes	4.741	9.408	-4.667
Financiarul	2.523	8.671	-6.148

Forrás: BRAT

nyomtatott lapként növelte példányszámait. A gazdasági lapból a tavalyi év első három hónapjához képest idén szinte megdupláztta eladásait, január-március között 16 887-al több fogyott belőle.

Cătălin Tolontan, a *Gazeta Sporturilor* főszerkesztője az *Adevărul*-nak adott interjújában annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a printsajtó válsága korántsem az online sajtótermékek térhódításával magyarázható, sokkal inkább a

hiteles tájékoztatás hiányával magyarázható. „Nyomtatott újság nélkül maradunk, mert nem vagyunk képesek hiteles információk előállítására, nem pedig azért mert digitális platformokra költöznek a hírek” – fogalmazott Tolontan.

Hozzátette: „Románia lehet az első, újság nélküli ország Európában, de nem azért, mert posztmodernnek, avantgárdisták vagyunk – ahogy gondolnánk. Ellenkezőleg, nagyon is kezdetleges szinten vagyunk”. ◀

Kettős tükrő

Ellen Byalystock szociálpszichológus friss kutatásai azt bizonyítják, hogy az emberek számára minden szempontból előnyös, ha kétnyelvűek. Az amerikai tudós a kisgyerekektől az aggokig terjedő skálán megmutatta, hogy a több nyelv anyanyelvi szinten való használata mérhetetlen kognitív haszonnal jár, és emellett még az Alzheimer-kór tünete is gyöngülnek. Elvileg mi, erdélyi magyarok hálásak kellene legyünk annak az államnak, amely arra kényszerít bennünket, hogy amolyan második anyanyelvünként használjuk az ő neolatin idiomáinkat. Egyedüli bánatom, hogy a nyelvük és kultúrájuk népszerűsítéséhez olyan eszközöket használnak, mint a jelenlegi hazai média audien-

(prier)

Röviden

Női főszerkesztő a The New York Times élén

Jill Abramson személyében először neveztek ki nőt a 160 éves *The New York Times* élére – jelentette pénteken az amerikai média. A lap kiadója, Arthur Sulzberger által csütörtökön bejelentett kinevezés szeptember 6-tól lép érvénybe. Az 57 éves Abramson korábban oknyomozó újságíró, a washingtoni tudósítói iroda vezetője és szerkesztő volt a lapnál, majd 2003-tól a leköszönő főszerkesztő, Bill Keller egyik helyettese lett. Noha jelentősebb regionális lapok élén állt már női szakmai vezető, történelmi jelentőséggel bír, hogy a kollégái által „szürke hölgyként” emlegetett Jill Abramson került az értelmiségi körökben országos, sőt globális olvasottságú liberális lap élére.

Díjat nyert Kínában a Bogyó és Babóca

A *Bogyó és Babóca* animációs sorozatot jegyző M. Tóth Géza a legjobb rövidfilm díját vette át a 11. Kínai Nemzetközi Gyerekművészeti Fesztiválon Csiangjinban – tájékoztatta a rendező az *MTI*-t. Szerinte „a díj igazolja, hogy a *Bogyó és Babóca* a nemzetközi gyerekközönség számára is érthető, szerethető film”. A fesztiválra 22 ország 60 filmjét válogatták be, Magyarországról még a Kecskemétfilm két rövidfilmje, a *Négyszögletű Kerek Erdő – Szörnyeteg Lajos jaj de álmós* és az *Ára 2.70 Ft* című 3D-s film volt versenyben. A nemzetközi zsűri és a helyi, 230 fős gyerekszűri 10 kategóriában osztott díjat. M. Tóth Géza az *index.hu*-nak adott interjújában kijelentette: rajzfilmsorozatát el akarja adni a kínai tévéknek, ezért a 10 millió háztartásba eljutó *HaHa TV*-vel tárgyal.

Alkonyat-siker az MTV-gálán

Hírösszefoglaló

Immár harmadik éve „monopolizálja” az MTV Movie Awards-ot az éppen aktuális *Alkonyat-széria*. A kaliforniai Universal Cityben tartott vasárnap esti díjátadón az *Alkonyat – Napfogyatkozás* a legjobb film díja mellett négy másikat is hazavitt: harmadik éve Robert Pattinson a legjobb színész, Kristen Stewart a legjobb színésznő és az ő duójuké a legjobb csók. Emellett idén még a legjobb bonyónak járó popcornt is az *Alkonyat* vitte el. Robert Pattinson egyébként olyan színészeket utasított maga mögé, mint Zac Efron vagy Daniel Radcliffe.

A show másik sztárja Chloe Moretz, aki a Legátütőbb alakítás és a leg„badass”-ebb (legtökösebb) főszereplő díjakat kapta meg. A legjobb mozis gonosz idén is Tom Felton, aki a *Harry Potter* és a *Halál ereklyéi 1.* részé-



Robert Pattinson és Kristen Stewart, az idei MTV Movie Awards sztárjai

ben már rutinból hozta Harry nagy riválisát, Draco Malfoyt. Christoph Waltz, akit a *Becstelen Brigantyk* után a *Zöld darázs* főgonoszának alakításáért jelölték, ezúttal is alul maradt, akár csak Mickey Rourke (*Vasember*), Leighton Meester (*A szobatárs*) és Ned Beatty (*Toy Story 3* rózsaszín medvéje).

A legjobb vígjátékszereplő Emma Stone lett a *Könnyű nőcskéből*, a legijesztőbb alakítás kategóriában Ellen Page kapta a Best Scared-As-Shit-Performance díjat az *Eredetért*. A gálaesten egyébként Reese Witherspoon is MTV-életműdíjat kapott, és ez a jelenet máris bekerült a mozgóképtörténelembe azzal, hogy nem sikerült kisípolni a díjat átadó Robert Pattinson viccesnek szánt „I did fuck you”-ját. A show folyamán bemutatták a *Harry Potter 7.* második részének előzetesét és exkluzív részlet fényelt fel a *The Twilight Saga: Breaking Dawn* első részéből is. ◀

Véget ért a Médiasuli

Antal Erika

Második alkalommal zárta kapuit Marosvásárhelyen az a Médiasulinak nevezett, középiskolásoknak szervezett újságírói tanfolyam, amelyet idén 25 bolyais diák végzett el. Vajda György szervező szerint szeptembertől újra lesz Médiasuli, ezúttal a kezdő mellett haladó csoport is indul. A Médiasuliban az újságírás, televíziózás, rádiózás és sajtófotózás elméletét tanulták, majd gyakorlatban is megismerkedtek a szakmával, szerkesztőségekben, tévé- és rádióstúdiókban, terepen gyakoroltak, próbálták ki magukat a diákok.

Az iskola vezetősége nyitottan fogadta a kezdeményezést, amelyet a marosvásárhelyi polgármesteri hivatal is támogatott, így tavalyhoz képest idén több fiatal iratkozhatott be a tanfolyamra. Vajda György újságírást és sajtófotózást oktatott. Karácsonyi Zsigmond a szerkesztéssel, Bögözi Attila a sajtóetikával, Kádár Zoltán a rádiózással, Bodó Előd Barna és Siklódi Csaba a televíziózással ismertette meg a tanfolyam résztvevőit. A program kivitelezésében a *Népújság*, a *Marosvásárhelyi Rádió*, a *GaGa Rádió* és az *Erdélyi Magyar Televízió* voltak a MÜRE partnerei. ◀

Részvénynyilvánítás

A fájdalomtól megrendült család Déváról tudatja, hogy **Sovarschi Stefana Annemaria** 5 éves korában tragikus körülmények között Egyiptomban, június 3-án elhunyt. Mosolyát, szeretetét és sírig tartó emléket hagyva maga után, az Úr angyalaihoz távozott.

Apróhirdetés

Eladó ingatlan tiszta telekkönyvvel Baróton. Központban, csendes környezetben. Családi ház 145 m², melléképület 112 m². Telefon: 0745-091 474, 0722-524 886.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

SZERDA
2011. június 8.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.00
Fény az éjszakában

Amikor Aurore Blin ellátogat a Braille Múzeumba, az igazgatótól kap egy jelekkel ellátott gyűrűt. A gyűrű egykoron apjéé volt, aki 12 évvel korábban, rejtélyes körülmények között, egy balesetben meghalt. Bár a lány vak, mégis megpróbálja kideríteni, mi az igazság a nagyapja körül szövődött legendának. Henri Blin volt az örököse Louis Braille-nak, a híres vakírás megalkotójának.



RTL Klub, 22.20
Sebhelyek

Orin Boyd mindig kilógott a sorból. Gyűlöli a szabályokat, a maga útját járja és sosem tudni, mire készül, mire gondol éppen. De valamit még jobban gyűlöli: az árulókat. Keresztes hadjáratot indít mindazok ellen, akik a rossz oldalra álltak. Új háború kezdődik, ezúttal rendőr harcol rendőr ellen. Boyd dolgát csupán egyvalami nehezíti: nem tudja, kiből bízhat és ki van ellene.



VIASAT3, 22.25
A sebezhetetlen

David Dunn biztonsági őr az egyetlen túlélője egy szörnyű vonatbalesetnek. Csodával határos módon egy karcolás nélkül megúsza a tragédiát. Nem sokkal később titokzatos ismeretlen férközik David közelébe. Elijah Price képregénygyűjtő szerint nem véletlenül történnék vele a dolgok. David sohasem volt beteg életében, fizikai erőnléte nem pusztán alkati adottság.



KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebenned bíztunk 15.05 Arcvonalások 16.05 Közlelő 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 21.30 A nap története 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás Könyvismertető, Ketészrovat 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek 8.10 Hangoló, Meditáció: adventista egyházi 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Vendég a Stúdióban 17.00 Nap-óra 17.30 Jazzmagazin 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.35 Lélek Boulevard (ism.)
8.05 Magyar elsők
8.30 Híradó - Reggel
8.40 Család-barát (ism.)
9.40 Főzés? Gyerekjáték!
9.50 Kicsi Maciusz király
10.00 A dzsungel könyve
10.30 Szelek szárnyán (ism.)
11.30 25. szélességi fok Délre (fr. sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Térkép
15.45 Élő népzene (ism.)
16.30 Beavatás (ism.)
16.50 Korea, Kína és Japán kultúrájának története
17.35 Mátyás király és a reneszánsz
18.05 Doc Martin (angol sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Szelek szárnyán (kan. sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport hírek
21.20 Közbeszéd
22.00 Fény az éjszakában (fr. f., 1. rész)
23.35 Dunasport
23.46 Volt egyszer egy Erőd-ország (dok. f.)
1.15 A hanti sáman hagyatéka (dok. f.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
9.00 Szerelmi bizonyíték (brazili sorozat)
10.00 Profeszionisták
11.00 Elfelejtett istenek (ír dokumentumf.)
12.00 TVR 55
12.40 A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat)
14.00 Hírek
14.45 Közelebb hozzád
15.15 Teleshopping
15.30 Hasonszőrűek (ism.)
16.00 Együttélés
17.00 A megfelelő pár
18.00 Hírek
18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Brazília-Románia barátságos mérkőzés
23.10 APTR díjkiosztó gála (2011)
23.55 A megfelelő pár (ism.)
0.45 TIFF beszámoló
1.00 A megfelelő pár
1.55 Elfelejtett istenek (ír dokumentumf.)
2.50 Közelebb hozzád (ism.)
3.15 Sport (ism.)
3.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

11.25 Columbo (amerikai krimi) 13.15 Amerika csillagai 14.55 Dawson és a haverok (sorozat) 15.50 A médium (sorozat) 16.45 Gyilkos számok (ismétlés) 17.40 A dadus (sorozat) 18.05 Christine kalandjai (sorozat) 18.30 Doktor House (ismétlés) 19.25 A nagy házalakítás 20.25 Két pasi (sorozat) 21.25 CSI (sorozat) 22.25 Doktor House (sorozat) 22.25 A sebezhetetlen (am. akció thriller)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Benne: Híradó, sporthírek
10.00 Alaszka
10.30 "Ilyen embernek is köll lenni" (portrét.)
10.55 Nappali
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Átjáró
14.30 Hrvatska kronika
15.00 Ecranul nostru
15.30 Mindentudás Egyeteme 2.0
16.30 Optika
17.00 Szomszédok (sor.)
17.30 Híradó
17.40 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
18.55 India - Álomok útján (brazil-indiai sor.)
19.40 Futótűz (am. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Telesport (élő) Bosznia-Hercegovina-Magyarország
Férfi kézilabda
Eb-selejtező mérkőzés
22.50 24 (am. sor.)
23.40 Az Este
0.15 Kapcsolókönyv (dok. sor.)
0.45 Hírek
0.50 Sport hírek
1.00 Ma Reggel (ism.)

TVR 2

6.00 Biznisz óra
7.00 Teleshopping
8.10 DP 2 Tonomat - szórakoztató műsor
10.00 Késhegyen (ism.)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 Jamie konyhája
14.00 Miért ABC
14.35 Együtt Európába
15.30 Minden pénz megér (ism.)
16.00 Bűvölet (olasz sorozat)
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Vallomások
18.30 A Simpson család (amerikai animációs sorozat)
19.00 Biznisz óra
20.00 Három királyság (kínai sor.)
21.00 Késhegyen - informatív műsor
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Testvérség a borban
23.35 Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersor.)
0.35 Három királyság (kínai sor.)
1.35 Vallomások (ism.)
2.30 Gitárok ideje (ism.)
3.25 Késhegyen (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek 10.00 Brazília - Románia (live) 12.00 Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.00 Hírek 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek (live) 16.30 Brazília - Románia (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Pontos sportidő (live) 19.05 Brazília - Románia (live) 20.15 Ne kezdj ki Seagal-al! 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 BoxBuster 23.00 Wrestling

m2

5.50 Domovina
6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.00 Sorstársak Rehabilitációs magazin
17.25 Roma Magazin
17.55 Múzeumtúra
18.20 Magyar válogatott 19.20 1100 év Európa közepén
19.45 Esti mese
20.10 Robbie, a foka (német sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 Mindentudás Egyeteme 2.0
22.25 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
23.25 Záróra
0.15 Médiaguru
0.40 India - Álomok útján (brazil-indiai kaland sor.)
1.25 Futótűz (am. sor.)
2.10 Túl gazdag - Doris Duke titkos élete (am. minisor.)
3.35 Magyar válogatott Válogatás az elmúlt évek legjobb magyar zenéiből
4.30 1100 év Európa közepén A Hegyvidék és Szlovénia

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Sport, Könyvbemutató
10.00 Mérgező égbolt (kanadai filmdráma, 2008) (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, Sport
14.00 Táncolj az esküvőmon (amerikai filmdráma, 2009)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Kincsvadászok (kanadai-kínai-amerikai akciófilm, 2007)
22.30 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
23.00 A mentalista (amerikai krimisorozat)
0.00 Kincsvadászok (ism.)
1.30 Pro Tv hírek, sport (ism.)
3.00 A mentalista (amerikai krimisor.)

ACASĂ

8.30 Analia másik arca (sorozat) 10.00 A libák nem szállnak a mennybe (sorozat) 12.45 Szerelem és tisztesség (sorozat) 14.15 Clase 406 (sorozat) 15.30 A család (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Az ígért (sorozat) 18.30 Bella Calamidades (sorozat) 19.30 Teresa (sorozat) 20.30 Szerelem és tisztesség (román sorozat) 21.30 Cassandra (venez. sorozat) 22.30 Éjszakai történetek

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Autómánia (ism.) Autómagazin
7.25 Fókusz reggel (ism.)
7.55 Reggeli Reggeli magazinműsor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.20 Asztro Show
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.20 Passionada - A szerelem játéka (amerikai romantikus vígjáték, 2002)
17.25 Mindörökké szerelem (mexikói sorozat)
18.20 Ezel - Bosszú mindhalálig (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 A mentalista (am. krimisor.)
21.05 Fókusz
21.40 Barátok közt (magyar sorozat)
Közben: RTL-hírek
22.20 Sebhelyek (am. akcióf., 2001)
Utána: RTL-hírek
0.25 Talpig majom (am. vígj., 2001)
2.15 Reflektor - Sztármagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle - Mircea Badea műsora
11.10 Knight Rider (amerikai akció sor.)
12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sorozat)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Egy rém rendes család (amerikai vígjáték sorozat)
14.30 Nyerj 60 másodperc alatt (ism.)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gherghie műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 A mesterlövész (amerikai-bolgár-angol akciófilm, 2007)
22.00 Vad nárcisz (román sorozat)
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Egy bűnös show
1.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sorozat) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás 11.10 A három testőr vizstátör (francia kalandfilm, 2. rész) 13.05 St. Trinian's - Nem apácázárda (angol vígjáték) 15.10 Murdoch nyomozó rejtélyei (sorozat) 16.55 A mintaférj (kanadai thriller) 18.45 A gonosz sosem alszik (amerikai horror) 20.30 Rajzás 2. (kanadai akciófilm) 22.15 Trauma (angol thriller) 0.00 13 kísértet (amerikai-kanadai horror)

TV2

7.00 Két Testőr (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.45 Stahl konyhája
10.50 Babapercek
11.00 Teleshop
12.40 Második élet (am.-kol.-mex. sor.) (ism.)
13.40 Winnetou és a félvér Apanatschi (NSZK-olasz-jug. western, 1966)
15.15 EZO.TV
16.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
17.25 Seherezáde (török drámasorozat)
18.05 Update Konyha
18.25 Seherezáde (török drámasorozat)
19.30 Tények
20.20 Aktív
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.25 Doktor House (am. sor.)
23.25 Hawaii Five-0 (am. sor.)
Közben: Kenósorsolás
0.20 Aktív
0.25 Szellemekkel suttagó (am. sor.)
1.25 Tények Este
1.55 EZO.TV
2.30 Bizonyítás (am. filmdráma, 2005)
4.05 Két Testőr (ism.)
4.30 Animációs filmek

PRIMA TV

7.00 A jeggyűrű (amerikai romantikus vígjáték, 2005) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sorozat)
10.30 Aki tud az nyer - verseny műsor
11.30 Viceversa (reality show) (ism.)
12.30 Teleshopping
13.00 Kacsamesék (rajzf. sor.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Vadf rózsák (kanadai sor.)
16.00 A cseresznye a tortán - reality show
17.00 Lököttek (vígjáték sorozat)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Kötelkedők krónikája - szórakoztató műsor
22.15 Lököttek (vígjáték sorozat)
23.00 Menyasszonyok (görög filmdráma, 2004)
1.00 Hírek (ism.)
2.00 Aki tud az nyer
3.00 Teo - Talkshow (ism.)

KANAL D

7.30 Reggeli kává 10.00 Menyet anyának 5 12.30 Hírek 13.15 Légy az enyém (reality show) 15.00 Teleshopping 15.15 A sors kezében (török sorozat) 16.45 A nap híre 19.00 Hírek 20.00 Szórakoztató műsor 20.30 Szerelem.ro (reality show) 21.30 Ezel (török krimi sorozat) 23.30 D-Paparazzi 0.15 Farkasok völgye (török sorozat) 1.15 Hírek (ismétlés)

HÍR TV

7.30 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal
8.00 Híradó Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Sziluett (ism.)
11.00 Híradó Friss napi információk
11.30 Zöld övezet (ism.)
A hírTV környezetvédelmi magazinja
12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Vetítő (ism.)
AVES (Roma Road Movie)
16.00 Híradó Friss napi információk
16.30 Panaszkönyv (ism.)
17.05 Ősök tere
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Iskolapéláda
19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 Hírvilág (ism.)
0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétépítők
7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült?
11.00 Szétépítők - Kompresszor
12.00 Amcsi motorok - NY Yankees motor
13.00 Autókereskedők - BMW M3
14.00 Állítólag... - Banánhéj és házigyémánt
16.00 Hogyan készült? Szörfdeszka, matrica, szendvicseksz, beton tetőburkoló
17.00 Amcsi motorok - Családban marad
18.00 Les Stroud és a túlélés titkai
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólag... - Úszunk a szirupban
21.00 Szétépítők - Ami a festékben van
21.30 Hogyan készült? Töltött olívabogyó, asztrolábium, nyereg
22.30 A túlélés törvényei
23.30 Édesvízi szörnyek - Fűrészhal
0.30 Két hét pokol
2.30 Szétépítők - Ami a festékben van

ETV

9.00 Erdélyi Kávéház 16.00 Híradó 16.15 Erdélyi Kávéház 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Délutáni Híradó 17.40 Izeltő 14.45 Kalendárium 17.50 Egészséges percek 17.55 Könyvajánló 17.57 Életképek 18.00 Reggeli terefere 18.30 Híradó 20.00 A hétmérföldes, dokf. 20.30 Portrék egy csoportképből, dokf. 21.00 Hitélet ism. 21.30 Híradó 22.00 Átjáró 22.30 Híradó Radio Kossuth rádió

Június 7., kedd

Az év 22. hete és 158. napja, hátravan 207 nap

Ma Arianna, Fülöp, Róbert és Roberta napja van. Az Arianna az Ariadné görög mitológiai női név olasz változata. Ariadné volt a neve Minósz kréti király lányának; jelentése valószínűleg: nagyon bájos vagy szent. A Fülöp férfinév a görög Philippos név rövidülésének a magyar alakváltozata. Jelentése: lókedvelő. A Róbert a germán Hrodebert, Rodebert nevekől kialakult férfinév, a jelentése dicsőség, hírnév + fényes, híres. Holnap a Medárd és Helga nevéük ünnepelnek.

Recept
Halfilé sörbundában
Hozzávalók: 60 dkg harcsafilé, 4 db tojás, 1,5 dl sör, 35 dkg liszt, 2 teáskanál só, 1 l olaj a sütéshez.

Évforduló
 • 1494 – Spanyolország és Portugália aláírta tordesillasi szerződést, amiben az újonnan felfedezett Amerikát osztották fel.
 • 1654 – XIV. Lajost királylyá koronázzák.
 • 1921 – Románia előbb április 23-án Csehszlovákiával, majd június 7-én a Szerb-Horvát-Szlóven Királysággal megkötött szerződése révén csatlakozik a kisantanthoz.

Vicc
 A férjem véletlenül hátramenetbe rakta az autót, és nekiment a falnak. Elvitte az autót a szerelőhöz, aki kicserélte a hátsó lökhárítót.

tót. Pár nap múlva ugyanilyen módon újra megtörte az autót.
 – Annyira szégyellem magam, biztos ki fog röhögni – mormolta, miközben a telefonért nyúlt, hogy hívja a szerelőt.
 – Mondd azt neki, hogy most én voltam – javasoltam.
 – Lehet, hogy azt fogom – mondta tárcsázás közben. – A múltkor is bevált.

Elkészítés: A tojásokat elválasztjuk, majd a fehérjét kemény habbá verjük. A tojás sárgáját összekeverjük a liszttel, a sörrel és a sóval, majd addig keverjük, amíg sűrű, csomómentes lesz. Ezt követően fellazítjuk a felvert tojásfehérjehabbal, és 10 percig állni hagyjuk. A szátkamentes halfilét ujjnyi vastag csíkokra vágjuk, majd papírtörővel szárazra itatjuk. Az olajat egy nagyobb edényben felforrósítjuk. A halcsíkokat egyesével megmártva a sörszószból szép pirosra sütjük – közepes lángon, kb. 8 perc alatt. Forrón, majonézzal tálaljuk, köretnek petrezselymes burgonyát adhatunk mellé.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
 Bonyolult dolgokkal van elfoglalva. Egy szilárdnak hitt üzleti ügy kétségessé vált. Győződjön meg, hogy megbízhat-e az ügyben szereplő személyekben.
BIKA (IV. 21.–V. 20.)
 Valaki előkerül a múltjából, aki azt hiszi, hogy semmi sem változott, mindent ott lehet folytatni, ahol abba hagyta. Ön azonban rendkívül óvatos és tapintatos.
IKREK (V. 21.–VI. 21.)
 A Vénusz kisebb felfordulást jelez a magánéletében. Olyan szerelmes lesz, mint fiatal korában, talán még madarat is lehet fogatni önnel. Új kapcsolatba kezdhet.
RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
 Az újhód megújulást hoz az érzelmei területén is. Az ön számára Szent Iván hava igazi szerelmes hónapra válik.
OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
 Zsúfolt és pörgős napra számíthat. Feszült lehet kora délelőtt. Fontos, hogy figyeljen a kiegyensúlyozottságra, a jó hangulatra.
SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
 Hitellel kapcsolatos ügyintézés várhat önre, sőt számíthat váratlan kiadásokra is. Ne erőltesse a mindenáron való törlesztést, inkább kérjen haladékot.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
 A munkájában komoly változások várhatók. Meglepetésként érke a változások, erre nem számított. Az új helyzet gyors döntést igényel öntől.
SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
 Kellemesen kezdődik a nyár, kicsit elengedheti magát. Nem kell tigrásra készen állnia. Nem adódnak fontos, határidőhöz köthető feladatai.
NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
 Valaki a környezetében pajzánul kacér önnel, s nehezen találja meg a kellő hozzáállást. Nem akar belemenni egy kétes kimenetelű viszonyba, de valamiképpen mégis választolni szeretne a „kihívásra”.
BAK (XII. 22.–I. 20.)
 A Szaturnusz, az ön bolygója bölcsességet, higgadságot nyújt. Egy régi barátja hírt ad magáról, és szeretne ellátogatni önhöz.
VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
 Egy munkája sikerrel zárul, ami által még a levonások ellenére is tisztességesen megkaphatja el. Engedélyezzen magának néhány óra kikapcsolódást, szórakozást.
HALAK (II. 20.–III. 20.)
 Kellemtelen álma volt, s attól fél, hogy a valóságban is bekövetkezik ez az epizód. Főlegesen ne idegeskedjen, inkább nézze meg az álmoskönyvben, hogy mit jelent.

Ma

A következő napok időjárása

Szerda: 29°C Bukarest, 29°C Bukarest
 Eleinte napos lesz az idő, majd délutántól nyugat felől egyre többfelé várható zápor, zivatar

Csütörtök: 26°C Bukarest, 29°C Bukarest
 Felhős időre van kilátás, többfelé valószínű zápor, zivatar.

Jelleg

	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	31°C	19°C
Brassó	25°C	13°C
Bukarest	27°C	15°C
Csiksztereda	25°C	11°C
Kolozsvár	28°C	16°C
Marosvásárhely	27°C	16°C
Nagyvárád	31°C	18°C
Szatmárnémeti	31°C	19°C
Temesvár	31°C	19°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A változó felhőzet mellett sok napsütésre is számíthatunk. Az északnyugati, nyugati határ mentén kisebb zápor esetleg kialakulhat, másutt csapadék nem valószínű. A délkeleti, déli szél helyenként megélelnkül.



***	BILLENTYÜ RÖGÉPEN	ALATTA FÉSZKEL A FECSKE	SÖRÉT OKOZTA SEB	SZEZON-JELZŐ	PÁROS CSÓKI	KONYHAKERTI NÖVÉNY	ARRA A HELYRE TASZÍT	CSÓNAKGERINC	DOLGOZIK A TANÍTÓ
FOKOZÁSAN BELETÖRÖD									
NEHEZ FELADATOT VÉGEZ					LAJOS BECÉZVE				
HÁZ RÉSZE					GÁZLÓ-MADÁR				
FŐZŐ-EDÉNY				ROVARIR-TÖSZER				A TÁRGY RAGJA	
NÉMÁN EVEZI			FOSZTOGAT	HEVESEN MOZGATÓ				FABÓDÉ TÁKOL	MACSKA-NÉV
DEHOGYI!		NYOMDAI DISZ							
KÉSSSEL LEDŐF		KIEJTETT BETŰ					RÓMAI 101		
HÁROM-TAGÚ EGYÜTTES					HAVON SIKLIK		PAPÍR-MÉRTÉK		
SZAGLÁS SZERVE					BÁZIS (RÖV.)				
					ROSSZ MINŐSÉGŰ ÁRU				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
 Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
 Telefon/fax: 021/317-8847,
 E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
 Redacția „Új Magyar Szó”
 OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
 Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
 Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
 Agoston Hugó

Főmunkatársak:
 Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
 Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
 Bogdán Tibor (Hátér)
 Baló Levente (Kultúra)
 Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
 Turós-Jakab László (Sport)
 Farkas István (Média)
 Orosz Anna (Életmód)
 Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasszerkesztő:
 Osváth Annamária

Tudósítók:
 Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
 Tofán Levente

Grafikus:
 Horváth István

Tördelőszerkesztők:
 Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
 Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
 Baricz István – 0788-488739
 Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
 Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
 Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
 1 hónapra 15 lej,
 3 hónapra 38 lej,
 6 hónapra 75 lej,
 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
 Alapította az RMDSZ

agnus RADIO 88.3 FM
 naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között
 a világhálón:
 www.agnusradio.ro

Sláger Rádió fm 105.9

95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
 Fülön csíp.

94.0 fm PROFI RÁDIÓ
 A ZENE ÁRÁD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ FM 95.6
 www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Hátrányban a magyarok

Kézilabda

ÚMSZ

▶ Az utolsó percekig izgalmas mérkőzésen 26-24-es vereséget szenvedett a magyar női kézilabda-válogatott a német csapat otthonában, Balingenben a világbajnoki selejtező első felvonásán. Az első félidő is óriási csatát hozott, a hazaiak sokáig vezettek – igaz, egyszer sem két gólnál nagyobb különbséggel –, de még a szünet előtt sikerült fordítaniuk a magyaroknak. A második félidőben egyszer vezettek a németek három góllal, s végül olyan eredmény született, amely előrevetíti: a jövő szombati, győri visszavágó szintén pokoli lesz. A párharc győztese vehet részt a decemberi, braziliai világbajnokságon, a vesztes pedig a vb mellett a londoni olimpiáról is biztosan lemarad. Magyarok nélkül utoljára 1990-ben tartottak vb-t, 1992-ben pedig olimpiát. További eredmények: Csehország–Montenegró 26-42, Lengyelország–Dánia 16-23, Spanyolország–Macedónia 37-22, Hollandia–Törökország 40-28, Franciaország–Szlovénia 28-19, Horvátország–Szerbia 23-17, Izland–Ukrajna 37-18. A visszavágókat a hét végén rendezik. ◀

Román válogatott: új kezdet Hagiékkal?

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A Román Labdarúgó-szövetség (FRF) illetékesei, élükön Mircea Sandu elnökkel hivatalos ajánlatot fogalmaztak meg az új szövetségi kapitány ügyében: Gheorghe Hagi a szövetségi kapitányi, Anghel Iordănescu pedig a technikai igazgatói tisztség betöltésére kérték fel.

Bár az RLSZ hivatalosan június 13-áig vár a két szakember válaszára, a két központi sportnapilap már kész tényként kezeli a Hagi–Iordănescu-páros beiktatását. A Király tíz év után térne vissza a válogatott kispadjára.

A két szakembertől a román labdarúgás teljes reformját várják, amelynek távlati célja a 2016-os Európa-bajnokságra való kijutás. Azon a kontinensviadalon már 24 csapat indulhat, ezért a kvalifikáció távlati tervét kivitelezhetőnek tartják. Hagi és Iordănescu a korosztályos válogatottak munkáját is felügyelné, ide-

értve az U14-es gárdát is. Az átfogó projekt megvalósítására négy évet kapnának, 2015 őszén kellene meghúzni a vonalat, és értékelni az addigi eredményeket.

Iordănescu tulajdonképpen már elfogadta a FRF ajánlatát, ám ragaszkodik ahhoz, hogy szenátor marad-

hasson. (A neves edző a Szociáldemokrata Párt jelöltjeként kapott mandátumot a parlament felsőházában – szerk. megj.) Kijelentette, hogy még keresik a megoldást Mircea Sanduékkal erre a helyzetre. „Biztos találunk majd megoldást. A FRF vezetői már jelezték, el tudják

fogadni azt, hogy a politikában maradjanak és a válogatottakkal is foglalkozzák” – mondta Anghel Iordănescu.

Románia válogatottja holnap hajnalban Brazíliával játszik barátságos mérkőzést. Ideiglenes edzőként Emil Săndoi ül majd a kispadon Sao Paulóban. ◀



Újra együtt a román „aranycsapat” edzője és kapitánya: Anghel Iordănescu és Gică Hagi

Kötelező a három pont San Marino csapata ellen

Labdarúgás

Híresszefoglaló

▶ Hat mérkőzéssel folytatódik ma a 2012-es labdarúgó-Európa-bajnokság selejtezőinek sorozata. Az E csoportban Magyarország idegenben küzd meg a sereghajtó San Marinóval. A magyar válogatott eddig három alkalommal találkozott a törpeállam nemzeti tizenegyével, s mindannyiszor győzött, anélkül, hogy egy gólt is kapott volna: Magyarország–San Marino 3-0 (2002. október 16., Eb-selejtező), San Marino–Magyarország 0-5 (2003. június 11., Eb-selejtező), Magyarország–San Marino 8-0 (2010. október 8., Eb-selejtező).

Csak Gera Zoltán és Vadóczi Krisztián nem tudja vállalni a játékot, de Egervári Sándor szövetségi kapitány nem hívott be új játékost a sérültek helyére, 19 fős kerettel utazott el San Marinóba.

Szintén az E csoportban a svédek a finnekét fogadják. Az állás: 1. Hollandia 18 pont / 6 mérkőzés (21-5), 2. Svédország 12/5 (15-6), 3. Magyarország 9/6 (15-13), 4. Finnország 6/5 (11-6), 5. Moldova 6/6 (7-9), 6. San Marino 0/6 (0-30).

Két mérkőzést rendeznek a D csoportban is:

Bosznia-Hercegovina–Albánia és Fehéroroszország–Luxemburg. Ezeket megelőzően a sorrend: állás: 1. Franciaország 13 pont/6 mérkőzés (9-2), 2. Fehéroroszország 9/6 (4-2), 3. Románia 8/6 (8-6), 4. Albánia 8/5 (4-4), 5. Bosznia és Hercegovina 7/5 (6-7), 6. Luxemburg 1/6 (1-11).

A C csoportban Feröerszigetek–Észtország-mérkőzést rendeznek, az A-ban pedig Azerbajdzsán a világbajnoki bronzérmes Németországot fogadja. Berti Vogtsra, az azerbajdzsániak német szövetségi kapitányára három ember támadt a vasárnap Bakuban tartott sajtótájékoztatóján. Vogts jelentette az esetet a rendőrségnek, s mint jelezte, a következő lépést ügyvédekkel beszéli majd meg. A németeket 1996-ban Eb-címre vezető, játékosként világbajnok szakember az utóbbi időszokban nagyon gyenge eredményeket ért el a válogatottal, ami miatt az országban egyre többen, s egyre komolyabban támadják. A szurkolók már eddig sem szerették, ám a pénteki, Kazahsztán elleni 2-1-es vereséget valószínűleg nem tudták neki „megbocsátani”. Azerbajdzsán öt mérkőzés után mindössze három ponttal az ötödik helyen áll a csoportban. ◀

Nole lohol Nadal nyomában

Tenisz

Turós-Jakab László

▶ A címvédő és világlévő spanyol Rafael Nadal (1.) nyerte a francia nyílt teniszbajnokság férfi egyesét, miután a vasárnapi döntőben 7-5, 7-6 (3), 5-7, 6-1-re győzött a svájci Roger Federer (3.) ellen. Tízperces esőszünet mellett a maratoni összecsapás 3 óra 40 percig tartott.

Nadal pályafutása során tízedszer diadalmaskodott Grand Slam-tornán és hatodszor a Roland Garros-on. A mallorcai teniszező ezzel beállította Björn Borg csúcását: a legendás svéd játékos 1974-ben és 1975-ben, valamint 1978–1981 között szintén hatszor nyert Párizsban.

Borg már csak egy csúcsot tart a Roland Garros-on: 1981-ben 25 évesen és egynaposan aratta utolsó párizsi sikerét, míg vasárnap Nadal 25 évesen és 2 napon az szintén hatodik győzelmet.

Rafael Nadal 1,2 millió eurót kapott sikeréért, míg Roger Federer 600 ezerrel vizsgáztalódott. A spanyol megőrizte vezető helyét a világrangsorban, de a nyomában már ott lohol Novak „Nole” Djokovic, akinek 12.025 ATP-pontja már csak 45-tel kevesebb a Nadal „gyűjteményénél”. Federer 9230 ponttal a harmadik, a skót Andy Murray (6625) jócskán leszakadva követi.

A versenyeket szervező ATP honlapjának tegnapi közlése szerint a legjobb ro-

mán, Victor Hănescu (805 pont) a 62., a legfrissebb világranglistán, a legjobb magyar, Balázs Attila pedig a 227. A hölgyeknél párizsi sikerének köszönhetően a kínai Li Na (6475 pont) a hetedikről a negyedik helyre jött a világranglistán, a dán Caroline Wozniacki (9915), a belga Kim Clijsters (8215) és az orosz Vera Zvonarjova (7935) előzi meg. A legjobb román továbbra is Alexandra Dulgheru, akinek 1455 pontja a 36. helyhez elegendő. A legjobb százbán van Monica Niculescu, Simona Halep, Sorana Cîrstea és Irina-Camelia Begu is. A legjobb magyar, Szávay Ágnes – aki súlyos gerincsérülése miatt fél évet kihagy – jelenleg a 44., 1202 ponttal. ◀

Menetel a Székely-gárda

Kosárlabda

T. J. L.

▶ Harmadik mérkőzését megnyerte a magyar női kosárlabda-válogatott a Sopronban zajló Európa-bajnoki pótselejtező tornán: vasárnap este Székely Norbert csapata 68-56 arányban bizonyult jobbnak az ukrán alakulatnál. A győztesektől Fegyvernek 19, Honti 14, Horti 12, Fűrész pedig 9 pontot szerzett.

Az A csoport másik mérkőzésén Hollandia 83-80-ra

nyert Finnország ellen. Ma nyert volna a csapatok, holnap bolgár–magyar és ukrán–holland párharcokat rendeznek. Az A jelű kvintettben csak a magyarok százszázalékosak (6 pont / 3 mérkőzés), a finnek (4/3), a bolgárok (3/2), a hollandok (3/2) és az ukránok (2/2) következnek.

A németek elleni bravúr után ismét bakizott a román válogatott: 63-70 Belgiummal. Az olaszországi Tarantóban végig kiegyensúlyozott csatát vívott a két együttes, a hajrában azonban a belgák céloztak pontosabban. A tri-

kolór gárdából ugyanaz a három játékos szerezte a legtöbb pontot, Florina Pașcalău (14), Gabriela Mărginean (14) és Ancuța Stoianescu (12). A B csoport másik összecsapásán Németország 78-57-re nyert Olaszország ellen. A ma esti szerb–német és olasz–belga párharcokat megelőzően a csoportban Németország (5 pont / 3 mérkőzés), Románia (4/3), Olaszország (3/2), Belgium (3/2), Szerbia (3/2) volt a sorrend. A román csapat szerdán az olasz válogatott ellen zárja szereplését. ◀

▶ Röviden

Tornagyőztes trikolórok

A pekingi világbajnokságra készülő román férfi vízilabda-válogatott nyerte a Nijverdal-tróféával díjazott hollandiai tornát. Kovács István tanítványai 10-4-re verték a briteket, 14-9-re a hollandokat és 14-9-re a macedónokat.

Messi triplázott

Egymás után harmadszor Lionel Messi, az FC Barcelona támadója érdemelte ki a spanyol labdarúgó-bajnokság legjobbjának járó Di Stefano-tróféát. A kétszeres aranylabdás és a világ legjobbjának ugyancsak kétszer megválasztott argentin futballista a Real Madrid portugál sztárjátékost, Cristiano Ronaldót, illetve barcelonai csapattársát, Xavi Hernándezet előzte meg. Tavaly ugyanez a sorrend alakult ki az élen. Az első Di Stefano-tróféát 2008-ban az akkor a Real Madridban szereplő, jelenleg a Schalke 04 alkalmazásában álló Raúl vehette át.

Nagytakarítás a Real Madridnál

Jose Mourinho, a Real Madrid labdarúgó-csapatának tiszteiben megerősített edzője megkezdte a nagytakarítást a 27 fős keretben. A portugál szakember 90 millió eurót vár (40 millió), Lassana Diarra (20), Gago (12), Garay (10) és (8) átigazolása fejében.

Ismét kikaptak az argentinok

Szűk egy héten belül másodsorú szenvedett vereséget a legjobbjai nélkül felálló argentin labdarúgó-válogatott: a dél-amerikai kontinens tornára készülő csapat a lengyelekkel szemben maradt alul Varsóban, barátságos mérkőzésen, 1-2. Az argentinok szerdán Nigériában kaptak ki 4-1-re. A találkozót követően Julio Grondona szövetségi elnök bírálta Sergio Batista szövetségi kapitányt, mondván: rombolja a válogatott presztízsét azzal, hogy ilyen súlyú ellenféllel szemben kísérletezik.

Öt pozitív doppingvizsgálat

A lehető legsúlyosabb, négyéves eltávolítást javasol Marco Arriagada chilei kerékpárosnak a nemzetközi szövetség (UCI), miután a versenyző az év első hónapjaiban összesen öt alkalommal produkált pozitív doppingtesztet. A 2011-ben a San Luis-i és a chilei körversenyen is diadalmaskodó bringás akár vissza is vonulhat, hiszen már 35 esztendő. Azt egyelőre nem közölték, hogy az egyik legjobb dél-amerikai kerékpáros milyen tiltott szert vagy szerezket fogyasztott.